

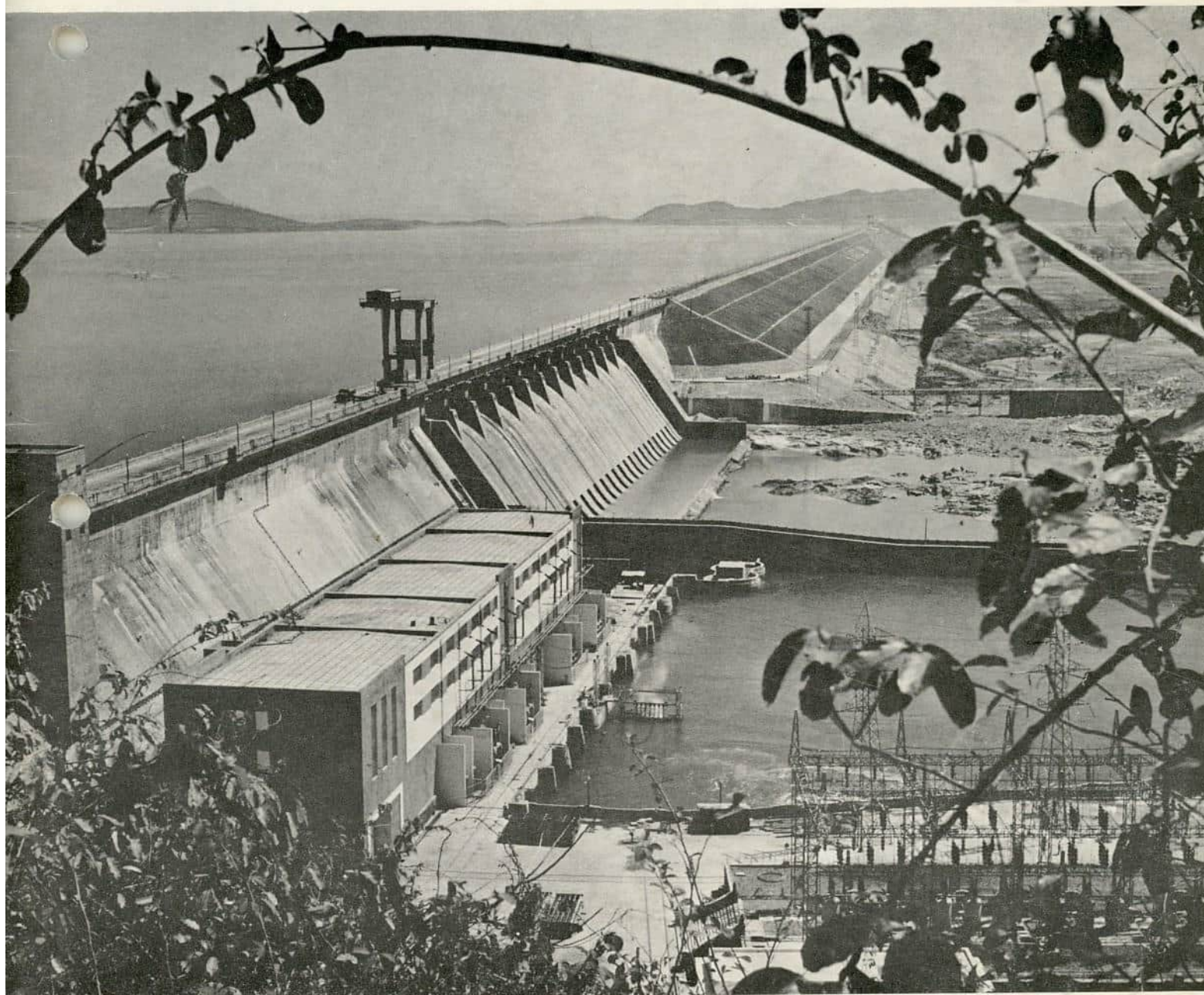
SIEMENS

Nr. 2

Juni 1964

16. årg.

NORGE

St. Hans

Vi har flyktet fra betong og stål.
Jeg går og samler brenne til et bål.
Snart luer det. Gi bare tål. . .

Sommerkveldens blåe skumringslør
lyses opp av rare, gylne glør.
Raketter drysser stjerner før de dør.

Vi ser bål på bål som blusser heftig til
og stranden blir et selsomt flammespill.
Et eventyr av stjernedans og ild.

Rundt fjorden ligger ilden som en krans
og på en gammel brygge er det dans,
for ung og gammel feirer nå St. Hans!

Ko

Bedriftsblad for medarbeidere i firmaet og dets datterselskaper.

Utgiver: SIEMENS NORGE A/S, Rosenkrantzgt. 11, Oslo.

Ekspedisjon i Reklameavdelingen.

Redaktør: Eivind Kolstad.

85 år

Direktør F. Heyerdahl, firmaets sjef fra 1929 til 1945, fylte 85 år den 4. juni i år. Heyerdahl tok diplomeksamen på elektronlinjen ved den tekniske høyskole i Darmstadt i 1903 og arbeidet deretter 3 år i sin fars maskinforretning. Våren 1906 overtok Norsk A/S Siemens-Schuckert dette firmas elektriske avdeling, og Heyerdahl ble samtidig ansatt som ingeniør og steg senere i gradene til overingeniør og prokurist og ble utnevnt til direktør i firmaet i 1915.

Da direktør Meinich i 1929 trakk seg tilbake med pensjon, overtok Heyerdahl firmaets ledelse og ble i denne stilling til etter krigens slutt i 1945; han er i dag senior blant våre pensjonister.

I de senere år har Heyerdahl vært forretningsmessig leder i Forenede Industrier A/S.

Heyerdahl har i årenes løp hatt en lang rekke tillitsverv, så vel i tekniske foreninger som i bane- og industribedrifter. Han var medlem av Arbeidsretten fra 1918 til 1937.

Heyerdahl er dekorert med Kongens fortjenstmedalje i gull og Det Finske Frihetskors; han innehar såvel Polyteknisk Forenings som Norsk Elektroteknisk Forenings hederstegn. Under krigen var han president i Norges Røde Kors, som senere har utnevnt ham til æresmedlem, ikke minst på grunn av all den hjelp han kunne yte landsmenn i denne vanskelige tid.

En av Heyerdahls nærmeste medarbeidere gjennom mange år, direktør J. Taranger, skriver i et brev til oss bl. a. følgende:

«Det første som faller meg inn, når Heyerdahl er på tale, er hans arbeidsrutine. De beste idéer fikk han, etter hva han selv har sagt — og her får han tilslutning av mange — under morgenbarberingen. Han var morgenfugl, og hadde tid til å tenke før han havnet i kontorstolen. Da hadde han en forfriskende morgentur bak seg, og kom før kontortiden begynte (8,30). Når postmøtet fant sted ved 9-tiden, hadde han fått unna diktat av de brevene han hadde tenkt ut på veien, telefonert med andre morgenfugler som han holdt stadig kontakt med og gitt diverse interne beskjeder. Han holdt ikke opp med å innprente oss undersatter hvor verdifull den første halvtimen var, før dagens uro brøt løs, — og etter min egen erfaring med rette.

Et annet sentralt trekk ved ham var hans beslutsomhet, han utsatte aldri til dagen i morgen hva der kunne ordnes straks. Sommel og lange utredninger med bruk av unødvendige ord var ham en kilde til ergrelse. «Vi må komme videre» var hans stående motto. Han la for dagen en rask reaksjonsevne og en høyt utviklet replikkunst. En gemyttlig form, et smittende humør og en tydelig velvilje ga den rette undertone og var helt avgjørende for virkningen. Han opptådte alltid med naturlig verdighet og med en for ham egen sjarm.»

Undertegnede som etter krigen overtok stillingen etter Heyerdahl som da allerede hadde overskredet den regulære pensjonsalder, kan bare bekrefte Tarangers «glimt» fra Heyerdahls innsats og personlighet. Mine første par års læretid som ingeniør tilbrakte jeg under hans årvåkne og ingenlunde ukritiske øyne, og da jeg senere flyttet til Trondheim, var hans «fjernsyn» heller ikke å spøke med. At dette senere utviklet seg til et mer og mer intimt medarbeiderskap og også til et grunnfestet vennskap er en ting som både bærer meg og gleder meg.

De mange jublanter blant arbeidere og funksjonærer har vist at folk har likt seg og derfor har slått seg til i firmaet. At han nå i moden alder overtok stillingen som formann i vårt selskaps styre, tror jeg har vakt alminnelig glede.

Alle medlemmer av Siemens-familien hyller og lykkønsker firmaets «Grand Old Man» på hans 85 års dag, og vi ønsker ham av hjertet alt godt i fremtiden!

T. Debli Jemtland.

Bedriftsutvalget

Møte
30. april 1964

Tilstede: T. Dehli Jemtland, T. Selmer, K. Astrup, A. Ihle, T. Jacobsen, H. Nielsen, A. Boye Evensen.

Direktør Jemtland ønsket velkommen og gikk over til å referere årsberetning og regnskapet for det forløpne forretningsår. Omsetningen i 1962/63 utgjorde 144 mill. kr.

Bestillingsinngangen, som for forrige forretningsårs vedkommende hadde hatt en synkende tendens, hadde i første halvår 1963/64 ligget en smule over fjorårets.

Såvidt det er mulig å avgjøre, synes vår andel av markedet å være opprettholdt og vårt firma ligger således tilfredsstillende an når det gjelder omsetning.

Det har fra ledelsens side vært ført forhandlinger med RCA om erstatning i forbindelse med magnetofonbestillingen. Disse har ført til en tilfredsstillende ordning.

Verktøyet, som var fremstillet i forbindelse med produksjonen av den nye magnetofonmodellen, var nå solgt til Garrard-fabrikken i England.

Direktør Jemtland kunne videre opplyse at vår fabrikk på Tomter hadde utviklet seg gunstig og den hadde i siste forretningshalvår et tilfredsstillende overskudd.

Interessen for elektrisk oppvarming i Sverige er for tiden stor og vi søker av den grunn å komme frem til et samarbeid på dette felt med Svenska Siemens AB.

Våre lagre i Oslo er fortsatt fordelt på flere steder hvilket volder en del problemer. Lagerbeholdningene har i de senere år stort sett vært for store og har bidratt til å minske rentabiliteten, men ved felles anstrengelser er lagerbeholdningene nå kommet ned på et noe rimeligere nivå.

Direktør Jemtland kom så inn på byggeplanene på Linderud og kunne meddele at man hadde støtt på mange tekniske vanskeligheter fra kommunens side, hvorfor byggearbeidene ikke under noen omstendighet kunne påbegynnes i år, men antagelig tidligst ved juletider 1965.

Adkomstvei til eiendommen har vært et av de store problemer, idet veivesenet ikke ønsker direkte inn- og utkjøring fra Østre Aker vei. Det ser imidlertid ut til at denne sak nå kan bli ordnet på en tilfredsstillende måte.

Direktør Jemtland kom også inn på de enkelte avdelingens drift i forretningsåret og nevnte spesielt

svakstrømsektoren, hvor man hadde Telegrafstyret og Forsvaret som kunde nr. 1 og 2. På generatorfronten var vi imidlertid ugunstig stillet bl. a. på grunn av forholdet EFTA/EEC. Rent prismessig ble det av den grunn vanskeligere og vanskeligere å konkurrere.

Han nevnte videre fabrikasjonen i Siemens/Trondheim og anså denne som vellykket.

Direktør Jemtland orienterte om at rasjonaliseringsekspertene fra Siemens i Tyskland med godt resultat hadde foretatt en arbeidsanalyse i Svenska Siemens og at vi hadde bestemt oss til å gjennomføre noe lignende her i løpet av sommeren 1964.

Direktør Selmer orienterte deretter om magnetofonavdelingen og den planmessige nedbygging av denne. Når det gjaldt oppsigelse av de enkelte arbeidere kunne man bare konstatere at den måten som dette var avvirket på, hadde bragt gode resultater. De fleste var blitt hjulpet til annet arbeid og såvidt man kunne bedømme, var ingen kommet i vanskeligheter.

I overgangstiden har man bl. a. hatt en avtale med firma Jørgen S. Lien om spesialoppdrag, og dette har bidratt til å gjøre avviklingen gunstigere.

Direktør Selmer kunne videre meddele at den Siemens modell av «Handfunk» vi fremstiller ikke lenger er teknisk up to date, hvorfor produksjonen av denne må opphøre i og med den nåværende serie.

Direktør Astrup redegjorde for Pensjonskassenes stilling.

Direktør Astrup kom også inn på spørsmålet hvorvidt det eventuelt var aktuelt å innføre identitetskort for våre montører, servicefolk og reisende. Spørsmålet skulle undersøkes nærmere.

Herr Ihle fremholdt at det burde være en representant fra svakstrømmontørene i Bedriftsutvalget, noe ledelsen var enig i.

Herr Boye Evensen kom inn på et tidligere spørsmål om lørdagsfri som innenfor vår egen bransje og utenfor etterhvert gjør seg mer og mer gjeldende. Ledelsen ville komme tilbake til saken før høsten 1964.

Herr Boye Evensen kom også inn på spørsmålet om en heving av gruppelivsforsikringen til kr. 10 000,— for de av de ansatte som ønsket å være med på dette mot å betale tilleggspremien selv. Han meddelte at han hadde vært i kontakt med en del forsikringsselskaper i den forbindelse for å få et best mulig tilbud.

Man ble enig om å holde neste møte i slutten av juni måned. Møtet hevet kl. 12,30.

Nyheter på fjorden

1. mai i år ble den nye hydrofoilruten i Oslofjorden åpnet. Med hastigheter tett opp til den tillatte maksimalhastighet på våre veier kan man bekvemt tilbakelenet i en lenestol fare avsted over fjordens bølger og nå sitt bestemmelsessted i løpet av så kort tid at det med vår tilvante oppfatning av sjøverts transport er vanskelig å tro det mulig.

Hydrofoilbåtene «Fjordfoil» og «Øyfoil» betyr kommunikasjonsmessig noe helt nytt for Oslofjordområdet og et heldig utfall av den nå igangsatte prøvedrift åpner store muligheter og vil stille områdene langs fjorden i et helt nytt perspektiv.

Som vanlig for hydrofoilbåter av denne størrelse er «Fjordfoil» og «Øyfoil» utstyrt med en hovedmotor hvor hjelpeutrustningen så som startmotor, oljepumper, magnetkoplinger osv. er avhengig av 24 V likespenning.

For å unngå forskjellige spenninger og for, av vekt- og plasshensyn, å slippe ekstra hjelpemotorer har man valgt 24 V også som vanlig driftsspenning ombord.

Strømkilden er batterier som under fart lades av hovedmotorens dynamo og ved land ved hjelp av landuttak 230 V og likeretter.

Belysningen ombord er anordnet ved hjelp av SIEMENS transistorarmaturer. Med disse armaturer har halvlederteknikken gjort sitt inntog også på belysningsarmatur-området og åpnet nye muligheter for å etterkomme det stigende krav til god belysning i kollektive befordringsmidler så som busser, tog, mindre skip, båter — og altså hydrofoilbåter om vi skal sette disse i egen klasse.

Ved hjelp av transistorarmaturene kan man, strømartent og den lave spenningen til tross, benytte seg av standard lysrør og dra nytte av disses fordeler, bl. a. høyt lysutbytte (meget lys pr. Watt) liten lystetthet, lang levetid og uømfintlighet overfor rystelser.

I all enkelhet er prinsippet for transistorarmaturene at en innebygget transistorvekselretter hakker opp den tilførte likespenning slik at man får en vekselspenning med høyt periodetall. Denne vekselspenning transformeres så opp til den tilsvarende lysrørets driftsspenning.

Forkopplingsutstyret er tilpasset slik at man oppnår øyeblikkelig tenning av lysrørene og at en spenningsvariasjon innen $\pm 20\%$ ikke gir merkbare svingninger i lyset. Ved merkespenning har armaturene sikker start og drift ved omgivelsestemperaturer mellom -10°C og $+40^{\circ}\text{C}$.

I hver av de nevnte hydrofoilbåter er det montert 18 stk. SIEMENS transistorarmaturer, hver for 1 stk. 20 W lysrør.

Illustrasjonen viser hvorledes armaturene er plassert i den store salongen. I overkant av vinduene er det anordnet en kanal som gir plass for ledningsforlegningen såvel til armaturene som til høyttalere, ventilatorer osv. Armaturene er delvis innfelt i kanalfronten.

Westermoen Hydrofoil A/S, som har levert disse båtene, leverte i fjor to båter til Israel, og også disse var utstyrt med SIEMENS transistorarmaturer.

Kaptein Milvangs båt — m/s «Vestfjordbussen» — er likeledes utstyrt med denne type armaturer.

Gy.

ENSIDIGHET

Enhver sak har minst to sider, ja, som regel ennå flere. Det mennesket som vil være fullkomment orientert her i verden må altså ha evne til å se alt fra de forskjelligste sider. Det trenges en virkelig evne til dette. Kunnskap om den saken som det dreier seg om er ikke nok, men kan heller ikke unnværes. Det mennesket som har en allsidig viten har større muligheter for å bedømme forholdene enn den hvis viten er ensidig. Men selv den mest allsidige viten er ingen garanti for at den som er i besittelse av denne er allsidig i sine synspunkter og bedømmelser.

I gamle dager var de klokeste overmåte allsidige. De gamle lærde var Polyhistorer, dvs. de hadde kunnskap i mange fag og på mange områder med engang.

Det 17. århundres vitenskapsmann var f.eks. ikke bare teolog og jurist, men også lege, naturforsker, matematiker, fysiker, sprogmann, historiker og geograf. Det kunne la seg gjøre den gang. Nå til dags går det jo slett ikke.

Nå kan ethvert menneske som er i besittelse av en solid, allsidig «almendannelse» for så vidt betegnes som en Polyhistor, men den *vitenskapelige* Polyhistor er et sjeldent fenomen, ganske enkelt fordi tiden krever spesialisering. Dette gjelder ikke bare for vitenskapsmannen, men det gjelder oss alle fra professoren til arbeidsmannen.

Ut fra dette kan en da vente at vår tid er mere ensidig enn fortiden var, men dette er neppe tilfelle. Det kommer av at opplysningen nå er større enn den gangen og tankegangen mere fri enn for mange hundre år siden. Men vår tid er også full av ensidighet. Mennesket er nå engang fra naturen nokså ensidig og det kan ikke løpe fra sin natur. Ensidigheten kan veksle og overalt hvor interesser spiller inn vil det også være ensidige synspunkter.

Den menneskelige ensidighet kan være et produkt av forskjellige egenskaper, både av laster og dyder, av vilje og især av tro, av følelse og mye annet. Ofte av dumhet og egennytte, undertiden av svakhet og ofte av styrke osv.

Den intellektuelles ensidighet er ofte erhvervet gjennom ensidig intellektuelt arbeid. En taler om den kjølige juristhjerne eller følelsesløse lege, som

ikke alltid er en rettferdig bedømmelse av at arbeidet preger mannen.

La oss f. eks. ta en gjennomsnittspolitiker — altså en ensidig politiker uten horisont, og en stor politiker og la dem prate sammen en stund. Hele grunnlaget for deres respektive meninger er i den grad forskjellig at når den ene taler i øst svarer den andre i vest. Selv om de snakker om det samme er det noe helt forskjellig de taler om fordi det samme begrep utredes på en vidt forskjellig bakgrunn i deres bevissthet. De er ikke likt orientert, selv om de mener det samme.

Ensidigheten har dype røtter i menneskene og det viser seg alltid klart når hver især skal ivareta sine egne interesser.

Derfor vil f. eks. feminismens forkjempere og motstandere aldri bli enige. Selv om det samme bedømmelsesmateriale forelegges begge parter, vil de vurdere det forskjellig og komme til forskjellige resultater. Likedan er det i politikk og andre ting. De ser det slik som deres egne øyne ser. Og våre øyne er langt mere partisk i en sak, enn vi i alminnelighet tror, langt mere frigjort. Våre egne tanker og følelser kommer da ubevisst til å sette preg på vår oppfattelse.

Våre tanker og følelser følger deres vante baner og det kreves særlige intelligente og sterke karakteregenskaper hvis vi noenlunde skal kunne avholde oss fra å være ensidige.

Da jesuittene ved inkvisisjonen brente maurerne i Spania i massevis, utførte de dette uten spor av vilje til å se saken fra de anklagedes side. At de var vokst opp i den muhammedanske tro og at de var gode og dyktige borgere la de ikke vekt på. Da spanierne inntok Mexico ble de innfødte med makt tvunget til å la seg døpe. Ingen ville sette seg inn i deres forhold og at de hadde deres egen religion fra deres fedre. Slik gikk ensidighetens djevel fram med bål og sverd og kalte det kirkenes ærend.

Også de verdslige makthavere har til alle tider vært besatt av samme djevel. Det har mange herskere bevist fra de aller eldste dager og fram til vår tid.

Også blant kunstnere er ensidigheten stor. En forfatter kan bare skrive lyse gode ting, en annen bare

mørke og dystre ting, men ingen av dem kan skrive noe annet.

Spørsmålet om ensidighet er av overmåte stor betydning. Først og fremst er det riktig at man gjør seg klart at en må ha oppmerksomheten henvendt på seg selv om man er ensidig eller ikke. For ensidighet har lett for å bli overdrivelse. En sportsmann interesserer seg bare for sport og snakker ikke om annet, og en jeger bare om jakt og fiske og hunder. Slike mennesker blir en plage for sine omgivelser for de har «nå engang sine få interesser» på hjernen og er helt tåpelige når det gjelder andre ting. Men en ensidig begavelse, f. eks. en stor musiker er ikke det samme som en ensidig interesse. Der er spranget stort.

En annen fare som især truer ungdommen er dette: å bli en ensidig fantast. En kan leve seg så ensidig inn i fantasiens verden at man helt mister virkelighetens grunn under føttene.

Barn kan fantasere så det blir vanskelig for dem å frigjøre seg for dette selv når de blir voksne. Mange kan fantasere slik at de tror de er både den og den og tilslutt ende på sinnssykehus. Det er sunt å fantasere, men man skal aldri glemme virkeligheten.

Ko.

Nye lysrør og lyspærer

Et amerikansk firma har nå begynt å produsere hva man påstår er verdens kraftigste lyskilde, 100 000 watts kvikksølvldamp-lysrør. Rørene som er 2,1 m lange, gir fra seg 6000 ganger mer lys enn en 60 watts husholdningspære. Ja, så mye energi utstråles at de vil kunne sette i gang spesielle fotokjemiske reaksjoner, og personer i nærheten må anvende masker for å beskytte ansiktet mot ultrafiolette stråler. Ved utendørs bruk vil et eneste rør kunne illuminere et stadion, en park eller et industriområde. Enhetsprisen ligger på omkring 20 000 kroner i USA.

Et annet og et av de mest kjente firmaer på området har nå markedsført en kvikksølvpære som er på størrelse med en vanlig husholdningspære, og som passer i vanlige pæreholdere. Kvikksølvpæren er på 100 watt, skal vare i omtrent 10 000 timer og skal kunne brukes både i hjemmene, ute, samt i industrien. Prisen er 97 kroner pr. stk. i USA.

Takk

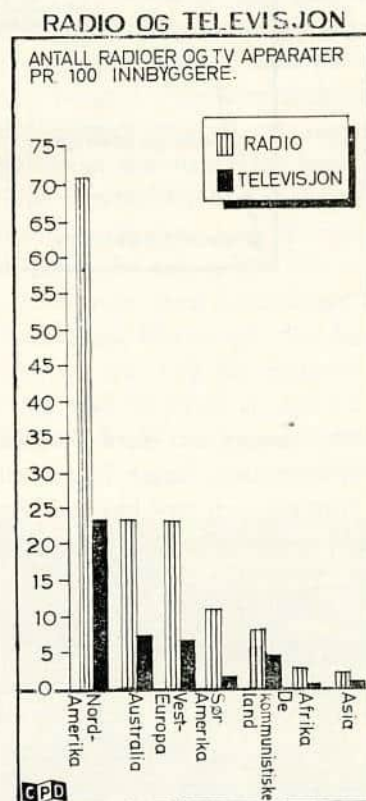
Vi vil på denne måte få takke firmaet og dets medarbeidere for oppmerksomheten ved Kristian Jensens bortgang.

Familien.

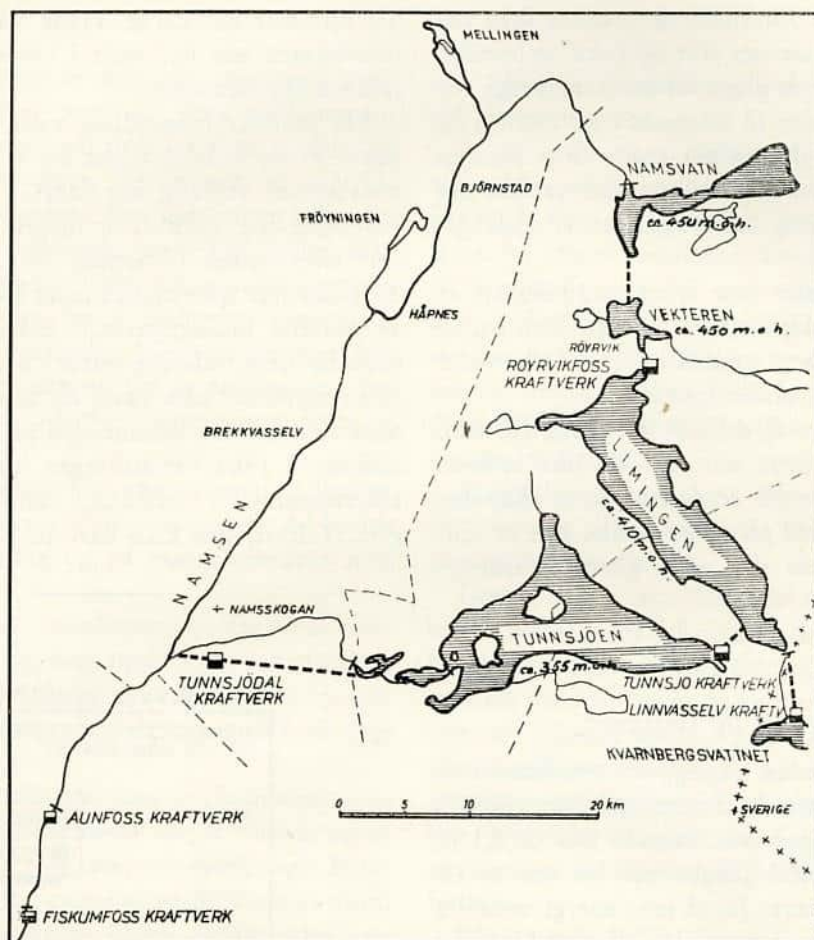
Radioen ligger fremdeles i teten i kampen mellom televisjon og radio

Televisjon er trylleordet for det moderne mennesket. I hele Vest-Europa og Nord-Amerika brer televisjonen seg i rasende tempo. For mange mennesker er radioen blitt gammeldags, de synes at radioen stadig blir mer umoderne. Hvor voldsom veksten av televisjonen enn har vært i verden så er foreløpig radioen den ledende.

Vår grafiske fremstilling viser stillingen i «kampen». Vi ser tydelig at det må skje ganske mye før televisjonen virkelig har klart å bli den seirende. Foreløpig har radioen et meget viktigere medium enn televisjonen i verden. Til og med i Nord-Amerika står televisjonen ennå bare på en tredjedel av antallet radioapparater. Riktignok kan en familie ha flere radioapparater i bruk og bare et televisjonsapparat, men ennå da blir det et hopp for televisjonen for å komme opp på samme antall som radioen. I 1962 var stillingen for antall radiomottakerapparater i verden: 13 radioer pr. 100 innbyggere. Televisjonen kom bare på ca. 4.

Utbygningen av Øvre Namsen

I det nordøstre hjørnet av Nord-Trøndelag fylke, inn mot svenskegrensen, ligger Namsvatn. Derfra renner elva Namsen i en stor bue nordvestover før den bøyer av sørover gjennom Namskogan og videre nedover Namdalen til Namsos. På veien tar den inn flere sideelver og vokser seg stor og vannrik. Vannmengden kan variere veldig og ved Fiskumfoss Kraftstasjon har en målt vannmengde fra noen få m³ pr. sek. opp til ca. 1800 m³ pr. sek. I slike flomperioder er Namsens herjinger førstestoff i alle landets aviser.

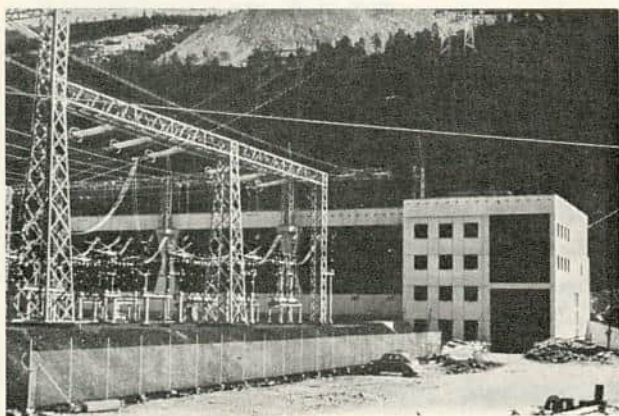
Tidligere er det bygd ut 2 kraftstasjoner i Namsen, nemlig Fiskumfoss (1945—57) og Aunfoss (1959).

Fra Namsvatn og ned til Aunfoss er det et fall på

ca. 350 m, som vanskelig kunne utbygges i selve elva, da det ikke er konsentrerte fosser. Men ingeniørene i Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk visste råd for det, selv om løsningen bød på mange problemer, ikke minst av juridisk og mellomfolkelig art.

Like syd for Namsvatn ligger vannet Vekteren, som har naturlig avløp til Limingen. Fra Limingen renner Linnvasselv som krysser svenskegrensen og fortsetter ned i Kvarnbergsvatnet. Her er Linnvasselv kraftverk bygd. (Se siv.ing. Hodnelands artikkel i S.A. nr. 1, 1963.) Sydvest for Limingen ligger Tunnsjøen, som har en flate på 99 km². Den har naturlig avløp til Namsen via Tunnsjøflyene.

Ved Namsens utløp fra Namsvatn ble bygd en

dam og vannet ble i stedet ført gjennom en nesten 3 m lang tunnel ned i Vekteren. Dermed ville altså vannet fra Namsvatn renne til Sverige. Men vi gir ikke bort våre hvite kull, selv til gode naboer. Derfor ble det slått en 2,6 km lang tunnel i retning mot Tunnsjøen. Fra denne tunnel går en trykksjakt i en vinkel på ca. 65° og et fall på ca. 54 m ned til Tunnsjø kraftverk, som ligger innsprengt i fjellet ved østenden av Tunnsjøen. Fra Tunnsjøen renner så vannet videre ned på Tunnsjøflyene, hvor inntaksdammen for Tunnsjødal kraftverk er bygd. Fra Tunnsjøflyene går vannet i en ca. 11 km lang tiløpstunnel frem til et fordelingskammer og videre ned gjennom 2 trykksjakter med 220 m fall til Tunnsjødal kraftstasjon. Stasjonen har 4 maskiner på tilsammen 180 MVA. Fra turbinene føres vannet gjennom en 2 km lang avløpstunnel ut i Namsen, og dermed er vannet på riktig vei igjen.

Problemet med denne overføring er at i Limingen vil vannet fra Namsvatn blande seg med vann som kommer fra Limingens naturlige nedslagsfelt. Dette vann har svenskene rett til å få. Vannmengden som slippes fra Namsvatn og vannmengden gjennom Tunnsjø kraftverk, blir derfor målt. Utstyret for disse målinger er også levert av Siemens og bearbejdet av siv.ing. Tornes i S/O.

I tunnelen Namsvatn-Vekteren registreres falltapet ved å måle vannstanden på to steder i tunnelen. Det målte falltap er da et mål for vannføringen. Kalibreringen ble foretatt ved hjelp av flygelmålinger i en spesielt laget målekanal.

I Tunnsjø registreres vannmengden etter den såkalte Winter-Kennedy-metode, dvs. at trykkdifferensen mellom utsiden og innsiden på spiraltrommen registreres. Denne trykkdifferens er en funksjon av vannføringen. I tillegg registreres avgitt effekt fra generatoren samt fallhøyden. Når aggregatets virkningsgrad er kjent, kan da vannmengden regnes ut.

Den første arbeidsoppgave i Øvre Namsen fikk

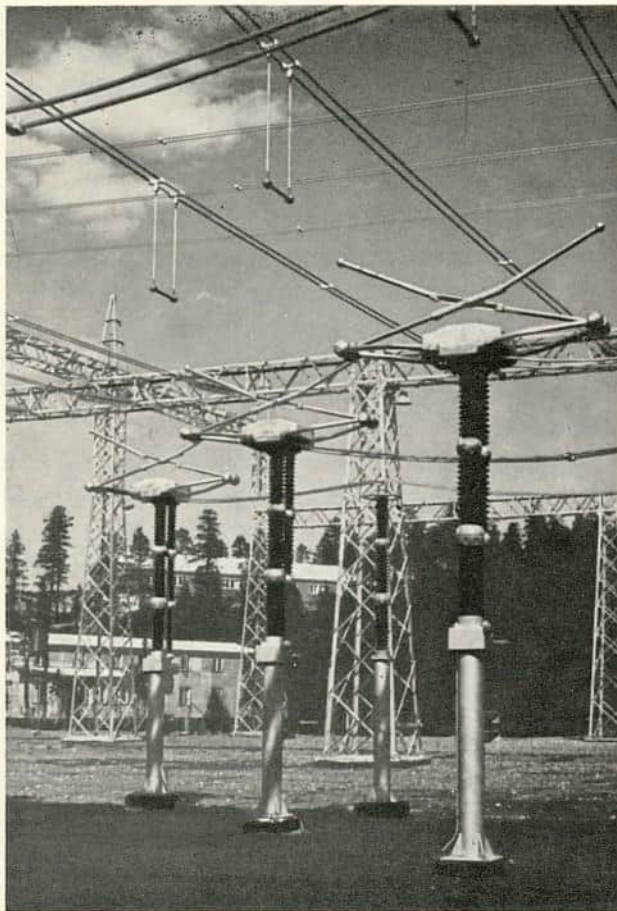
Proton Trondheim i romjulen 1957, da vi av Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk ble engasjert som elektrotekniske konsulenter for Tunnsjødal og Tunnsjø kraftstasjoner. Dette arbeid ble utført av overing. Ove Drangsholt. Det var ikke få kvadratmetre forslagstegninger som da ble tegnet med OD's blyantskisser som underlag. Mange forskjellige alternativer ble diskutert og kostnadsberegnet før en kom frem til den endelige utforming og anbudsspesifikasjonen for apparatanleggene ble laget.

Etter at kunden hadde behandlet anbudene, ble vi så overlatt utførelsen av apparatanleggene i begge kraftstasjoner.

Tunnsjødal kraftstasjon som er hovedanlegget i Øvre Namsen, har 4 vertikale Francisturbiner, hver på 50 000 HK, 220 m fall, 428 o/min. Foran turbinene er montert sluseventiler. Alt hydraulisk maskineri er levert av Kværner Brug, mens generatorene på 45 MVA er levert av NEBB. 2 og 2 generatorer er parallellkoplet til 2 stk. 90 MVA trefasetransformatorer, som transformerer spenningen fra 8,5 til 300 kV. Transformatorenes nullpunkt er direkte jordet. Transformatorene er plassert i nisjer i maskinsalen og skinneføringene fra generatorene blir derfor meget korte. Stasjonstransformatorene med lavspennet hovedfordeling, ligger i generatorkjelleren mellom de midterste aggregatene. Kontrollrommet hvorfra hele stasjonen kan styres og kontrolleres, er strategisk plassert midt på maskinsalens ene langvegg mellom transformatornisjene. Det vil si at kontrollrommet praktisk talt ligger midt i anlegget. Dette er en stor fordel for betjeningen, samtidig som alle styrekabler blir så korte som mulig.

Hovedtransformatorene har påbygde kabelmuffer og fra disse går enfase-300 kV oljekabler ca. 300 m ut gjennom en egen kabeltunnel til det uten-dørs koplingsanlegg. Derfra går den første 300 kV-linje nordenfjells ca. 130 km sydover til Verdal. Senere vil det også bli bygd en 300 kV-linje nordover til Mosjøen. Friluftsanlegget, som er det første

300 kV-anlegget vi har bygget, har doble samle-skinner med forbikopplingsbryter til den ene skinne. Samleskinnene og alle forbindelser mellom apparatene er utført som duplexledere, aluminiumsledere med diam. 33 mm og innbyrdes avstand 200 mm. Skillebryterne er av Siemens Norges' konstruksjon, både dreieskillebrytere og pantografbrytere. De er alle utstyrt med vår elektrohydrauliske driftsanordning.

I tilknytning til friluftsanlegget er bygget et portalhus, som inneholder en 60 MVA regulertransformator 300/60 kV og en 5 MVA regulertransformator 60/20 kV med tilhørende 60 og 20 kV-anlegg. Portalhuset, eller «Bygg i dagen» som det kalles, inneholder også et eget kontrollrom for 60 og 20 kV-anlegget, revisjonshall for transformatorer, verksted samt diverse kontorer. Dette bygget på i alt 4 etasjer, har fått et meget tiltalende utseende, som arkitekten kan være bekjent av.

Fra «Bygg i dagen» kan det gå 4 stk. 20 kV-linjer til distriktet omkring. Over en 60 kV-linje til Aunfoss, knyttes de nye anlegg sammen med det tidligere linjenett i Nord-Trøndelag. Det går videre en 60 kV-linje via Skorovas Gruber inn til Tunnsjø kraftverk.

Dette kraftverk utnytter som nevnt fallet mel-

lom Limingen og Tunnsjøen. Det har en vertikal Francisturbin på ca. 35 000 HK, 54 m fall, 214 o/min. Ventilen foran turbinen er her sløyfet, slik at luken på toppen av trykksjakten lukker dersom det opptrer feil. Generatoren (NEBB) på 32 MVA, er blokkoplet med en 32 MVA transformator. Fra transformatoren fører 4 stk. 60 kV oljekabler ca. 90 m ut gjennom kabeltunnelen til koplingsanlegget, som ligger i et portalhus ved inngangen til stasjonen. Kontrollrommet, med flott utsikt over Tunnsjøen, ligger også her, likeledes praktisk talt alt hjelpeanlegg, verksted o. l. En transformator på 5 MVA 60/20 kV mater et 20 kV-anlegg, hvorfra det går ut 3 stk. 20 kV-linjer.

Tunnsjø kraftverk betjenes av bare 2 mann og har således ikke fast vakt om natten. Dersom det oppstår feil, overføres signalet til den maskinist som har hjemmевakt.

Fra Tunnsjø går det en 60 kV-linje til Linnvasselvkraftverk på svensk side. Det er også reservert plass til en 60 kV-linje til Røyrvikfoss kraftverk, som skal utnytte fallet mellom Vekteren og Limingen. Dette anlegg får et Kaplanaggregat på ca. 20 MVA og vil bli satt i drift våren 1965. Her skal også Siemens levere apparatanlegget.

Både Tunnsjø og Tunnsjødal kraftstasjoner ble satt i drift sommeren og høsten 1963. De 4 maskinene i Tunnsjødal kom på nettet praktisk talt på dagen etter det program som ble satt opp for 4—5 år siden. Tunnsjø ble ca. 1 måned forsinket p. g. a. vanskeligheter ved inntaket i Limingen, men denne forsinkelse var uten betydning.

Vår montasje i Tunnsjødal, som var den største oppgaven, startet i august 1962 og vi hadde opptil 8—10 mann i sving der oppe. Idriftsettelsen av anleggene gikk meget fint og samarbeidet mellom kunden og de forskjellige leverandører var det aller beste.

Som et mål for anleggenes størrelse, kan til slutt nevnes at Tunnsjødal og Tunnsjø tilsammen kan yte nesten dobbel så stor effekt som det hele Trondheim by trengte på en kald vinterdag før byutvidelsen. Staten, som eier halvparten av Kraftverkene i Øvre Namsen, eksporterer sin del av kraften til Sverige, mens den andre halvparten, som Nord-Trøndelag E.verk eier og disponerer, foreløbig går til dekning av det økede forbruk innen fylket. Denne del vil også skaffe kraft til den nye papirfabrikken i Skogn og til industri som sannsynligvis kommer i Verdalsområdet.

Over inngangen til skattekontoret i den engelske by Chichester sitter det to fugler hugget i stein – det er Gribber!

Bridgeolympiaden 1964

Samuel Stayman og Victor Mitschell, som spiller på det amerikanske representasjonslaget — har et slags psykisk press på det italienske laget, da de klarte å beseire dette ved siste olympiade i Turin 1960. Deres medspillere var den gangen Oswald Jacoby og Ira Rubin. Det italienske laget besto av Avarelli—Belladonna og Forquet—Chiaradia.

Et av de spill som amerikanerne vant ved begge bord, var dette:

♠ 7 2		♠ K D 10 4
♥ 9 7		♥ Ess Kn 10 8 2
♦ 9 5 3		♦ Kn 7 4
♣ Ess K D 8 7 4		♣ 10
	N V Ø S	♠ Ess 8 6 3 ♥ D 6 5 4 ♦ 8 6 ♣ Kn 3 2
		♠ Kn 9 5
		♥ K 3
		♦ Ess K D 10 2
		♣ 9 6 5

Ved det bordet hvor Stayman og Mitschell satt N—S og Forquet—Chiaradia Ø—V, klarte italienerne ikke å tyde amerikanernes meldinger. — De var følgende (Ø—V i sonen):

Sør	Vest	Nord	Øst
1 gr.	2 ♣	3 ♣	pass
3 ♦	pass	3 ♥	pass
3 ♠	pass	4 ♠	dobl.
pass	pass	pass	

Det var vel en taktisk feil av Chiaradia å vise sin sterke kløverfarve på et så tidlig tidspunkt. Hvis han hadde passet, så hadde amerikanerne kanskje havnet i 3 grand eller i 4 hjerter, og italienerne kunne i ro og mak innkassert betene. Nå ble amerikanerne advart mot granden, og de måtte da manøvrere forsiktig for å komme over i den beste sluttmelding, og det må sies at de klarte det fint.

Etter det system amerikanerne spilte etter (Stay-

mans egen konvensjon) skulle Nord etter grand-åpning meldt 2 kløver for å få greie på om grand-åpneren har noen 4-kort majorfarve. Da Vest nå hadde meldt 2 kløver måtte Stayman si 3 kløver. Da Sør ikke har noen 4-kort majorfarve slår han av med 3 ruter. Nord sier så 3 hjerter. Etter det forstår Sør at Nord må ha sin styrke i hjerter og spar, ellers hadde han meldt 3 grand. Sør sier da 3 spar for å overlate til makker å bestemme enten kontrakten skal gå i 3 grand, 4 hjerter, 4 spar eller om man kanskje skulle nøye seg med 3 spar. Etter Sørs grand-åpning og Vests overmelding i kløver, kan Nord nå lese Sørs kort. For det første vet han at Sør ikke har noen 4-kort majorfarve. Videre må han være bygget på en lang og sikker ruterfarve. I spar og hjerter må han ha en honnør i hver av disse farver. Når han så sier 3 spar viser han en honnør tredje i denne farven og altså en honnør annen i hjerter. —

Når Nord nå teller opp Sørs kort finner han at disse må bestå av 3 spar, 2 hjerter, 5 eller 6 ruter og 2 eller 3 kløver. Følgelig våger han 4 spar, da han selv sitter med tre honnører i farven.

Vest åpnet med kløver ess, og da blindemann kom på bordet forstår Mitschell at han må spille forsiktig hvis han skal klare kontrakten.

Etter kløveresset skifter Vest til ruter. Sør stikker og spiller kløver til bordets trumf. Så spar konge, som Nord fikk beholde. Sør inn i ruter, siste kløver til Nord's trumf dame. Spar 10. Øst tok esset og hadde ikke noe bedre tilbakespill enn trumf som gikk til Sørs knekt.

Stillingen var nå:

		♠ —
		♥ Ess Kn 10 8
		♦ Kn
		♣ —
Likegyldig	N V Ø S	♠ 8 ♥ D 6 5 4 ♦ — ♣ —
		♠ —
		♥ K 3
		♦ Ess 10 2
		♣ —

Sør er inne, og som en ser kan Øst bare få stikk for spar 8.

I det andre rommet spilte italienerne 4 hjerter hos Nord. Her kom kløver to ganger, og så ble det umulig for melderer å bevare kontrollen over trumfen, så det ble to beten.

Funksjonærforeningens fest på Cito

Selv om vi daglig ser hverandre på arbeidet, føler vi av og til en ubendig trang til å komme sammen om kvelden for å fortsette samværet. Den 21. februar var en slik kveld.

Arrangørene ville visstnok helst ha sett flere deltagere, men spisesalen var faktisk fullstappet av festglade mennesker og noen hadde til og med forlatt sin mann og barn, henholdsvis kone og hund på sin egen fødselsdag for å være med på denne feststund. Så selv om firmaet har enda flere ansatte på kontorene om formiddagen, var det ikke å vente at alle kunne møte til fortsatt samvær om kvelden.

Det ble servert meget velsmakende mat og vin og en sjeldent god is. Stemningen var lystig helt fra første bit, og den ble ikke mindre god da kveldens toastmaster Dagfinn Thune begynte sin trontale. Han brøt sannsynligvis mange regler for vel-talenhet, men nettopp ved sin overraskende sjonglering med det han hadde å si laget han den rette hygge blant kolleger og sjefer. Han adresserte en del av sin tale til direktør Astrup, og uttrykte vår glede av å ha ham blant oss på funksjonærfesten

til tross for at han regnet med at Astrup også hadde mange andre plikter og gjøremål.

Direktør Astrup kvitterte sjarmerende med å si at han satte stor pris på å få være med på Funksjonærforeningens fester, og benyttet anledningen til å komme med endel informasjon, bl. a. magnetonproduksjonen, dens opprinnelse og videre gang. Forøvrig nevnte han at han ikke akkurat ble overrent med forespørsler og søknader fra Funksjonærforeningen, men at han gjerne ville ta aktuelle saker til overveielse hvis det var ønskelig. Det vanskelige var imidlertid alltid «den store K», sa han, nemlig hvilke konsekvenser eventuelle innrømmelser ville kunne få. Man kunne derfor aldri ta forhastede avgjørelser.

Festens videre forløp var som vanlig kaffe avec i de forskjellige «chambre separees» eller i foyeren, hvor man kunne småprate eller diskutere kulturelle ting, og de som heller ville slå seg løs eller få litt mosjon hadde det store gulvet til rådighet, hvor et veltrimmet orkester etter hvert tryllet frem de yndigste melodier, og det varte ikke lenge før de fleste fant hverandre i grasiøse dansetrinn på den blanke parketten.

HGo

Fig. 5.

deringen, er en avhengig av et tillitsforhold mellom oppdragsgiver og entreprenør.

Ved benyttelse av konsulent derimot får en en objektiv vurdering av den økonomiske siden, mens den tekniske siden blir gjenstand for et tillitsforhold mellom oppdragsgiver og konsulent.

Vi går nå ut fra at oppdragsgiveren har truffet sitt valg, og la oss så se litt nærmere på den organisasjonsplan eller arbeidsplan entreprenøren trenger for å kunne gjennomføre sin del av oppgaven.

På fig 2 er vist et eksempel på en slik arbeidsplan. Anleggslederen koordinerer arbeidet, som utføres av — i første rekke — planleggingskontoret, innkjøpskontoret, montasjeavdelingen og avregningskontoret.

Detaljplanen utføres av planleggingskontoret. Her utarbeides tegninger, spesifikasjoner og materialister. Materialistene sendes til innkjøpskontoret, som står for bestillingen av alt materiell, enten dette måtte være hos underleverandører, tas ut fra eget hovedlager eller det bestilles i fabrikk og verksted. Alt bestilt materiell blir så sendt til anleggslageret, hvor det blir tatt hånd om inntil det skal benyttes. Anleggslageret fører eget lagerkartotek, hvor tilgang og avgang blir registrert.

Når montasjen av en anleggsdel tar til, får montøren utlevert det nødvendige materiell mot rekvisisjon, godkjent av formann eller montasjeleder.

Den tekniske utførelse.

Allerede på grovplanleggingsstadiet foreligger en

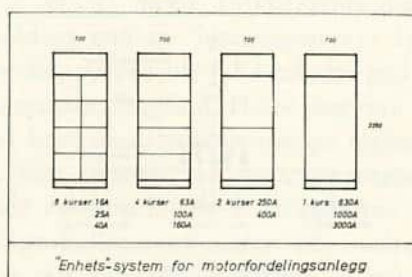

Fig. 6.

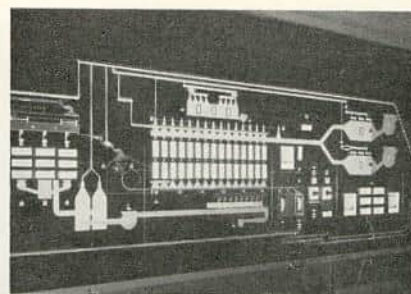

Fig. 7.

generalplan, eller en oversiktsplan, for bedriften. En forenklet oversiktsplan kan f. eks. se ut som fig. 3. Den elektriske energi kommer via høyspentkabel eller luftstrek inn til høyspentrommet og transformatorrommet. Transformatoren besørger nedtransformering av spenningen til en for oss brukbar størrelse. Mindre bedrifter bruker gjerne 230 V, større 380 V eller 500 V. Fra transformatoren kommer vi til lavspent-hovedfordelingsanlegget. Her blir den elektriske energi fordelt til de forskjellige fordelinger for motorer, lys, varme etc.

Fig. 4 viser hvorledes elektrofolk tegner en tilsvarende oversiktsplan — oversiktsskjema. Foruten de forskjellige fordelinger, bygger flere og flere bedrifter også egne kontrollrom hvorfra produksjonen kan overvåkes og også styres hvis ønskelig.

Da motorfordelingsanlegget med styring og overvåking er en av de viktigste deler av det elektriske anlegg i en moderne industri, skal vi se litt nærmere på denne anleggsdel.

Til å begynne med monterte en gjerne startapparatet ved motorene. Dette kunne enten være en motorvernbyrter eller en kontaktor med trykknappbetjening. Men etter som de elektriske anlegg ble

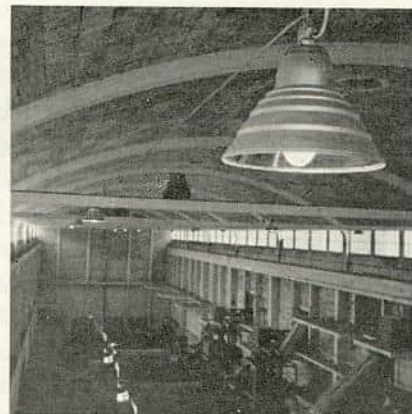

Fig. 8.

Knuse og møllehall, belyst med 700 W farvekorrigerte kvikk-sølvlamper montert i dypstrålere.

Fig. 9.

Flottasjonshall, sammenhengende rader med 65 W lysrør. Lysrørarmaturene er skutt fast til forhenværende dragere.

større, ble oversikten dårlig, og en fikk vanskeligheter med utvidelse og forandringer.

Det første en gjorde for å bote på noen av disse ulemper, var å samle startapparatene i større kapslede fordelinger ute i bedriften. Det viste seg snart at også denne metode bød på vanskeligheter med hensyn til forandringer og utvidelser.

En gikk derfor over til å samle alle startapparatene i egne rom på åpne stativer som vist på fig. 5. Ved en slik sentralisering oppnår en god oversikt, en kan lett foreta utvidelser og en får mindre vedlikehold. Motorfordelingsrommene blir ofte satt under overtrykk for å hindre at unødige støv trenger inn i apparatene.

I de sentrale motorfordelingsanleggene var til å begynne med sammenstillingen og plasseringen av startutstyret på stativene eller i skapene noe tilfeldig, men etter som kravene til fleksibilitet ble større

samtidig som det ble forlangt kortere leveringstider, ble en utstrakt standardisering nødvendig. En trengte ett grunnelement som kunne bli benyttet i et åpent så vel som i et kapslet anlegg. På grunnelementet måtte det videre være mulig å bygge inn alle størrelser av startapparater. Fig. 6 viser prinsippet som ligger til grunn for en slik ordning.

Fig. 7 viser et stativ eller skap, hvori der kan monteres 8 enheter, 16, 25 eller 40 A. Neste viser samme stativ eller skap, hvor der kan monteres 4 enheter på 63 A, 100 A eller 160 A osv.

Hver enhet inneholder alt nødvendig startutstyr for en motor, så som effektsikringer, kontaktor, styresikringer, hjelpekontaktor, strømtransformatorer for måling av motorstrøm, rekkeklemmer etc. Utstyret er montert på en plate som skrues fast til stativet eller skapet.

Ved å kombinere de respektive enheter kan vi oppnå mange forskjellige møbleringer, f. eks. to enheter i første figur kan erstattes av 1 i neste figur, osv. Alt i alt kan vi få ca. 800 forskjellige kombinasjoner av startapparater.

Fra motorfordelingsanlegg over til betjeningsanordninger. Disse kan enten være plassert ute i bedriften eller være samlet på et sentralt sted, gjerne kombinert med blindskjema som gir en skjematisk fremstilling av driften som vist på fig. 7.

Foruten motoranlegg har vi innenfor sterkstrøm-installasjonene lys-, varme- og ventilasjonsanlegg m. v., men det vil føre for langt å gå nærmere inn på disse. To eksempler på lysanlegg er vist på fig. 8 og 9.

Pyjamasen er funnet opp fordi ordene ingen vekt har i nattskjorte.

Menneskene tilbringer sin tid med å gruble over fortiden, beklage seg over nutiden og være redd for fremtiden.

Det finnes menn som er mer veltalende enn kvinner, men ingen mann eier så veltalende øyne som en kvinne.

Toastmasteren ved en stor bankett:

— La oss rope et kraftig hurra for festkomiteen som ikke klarte å skaffe en eneste taler.

Gratulerer!

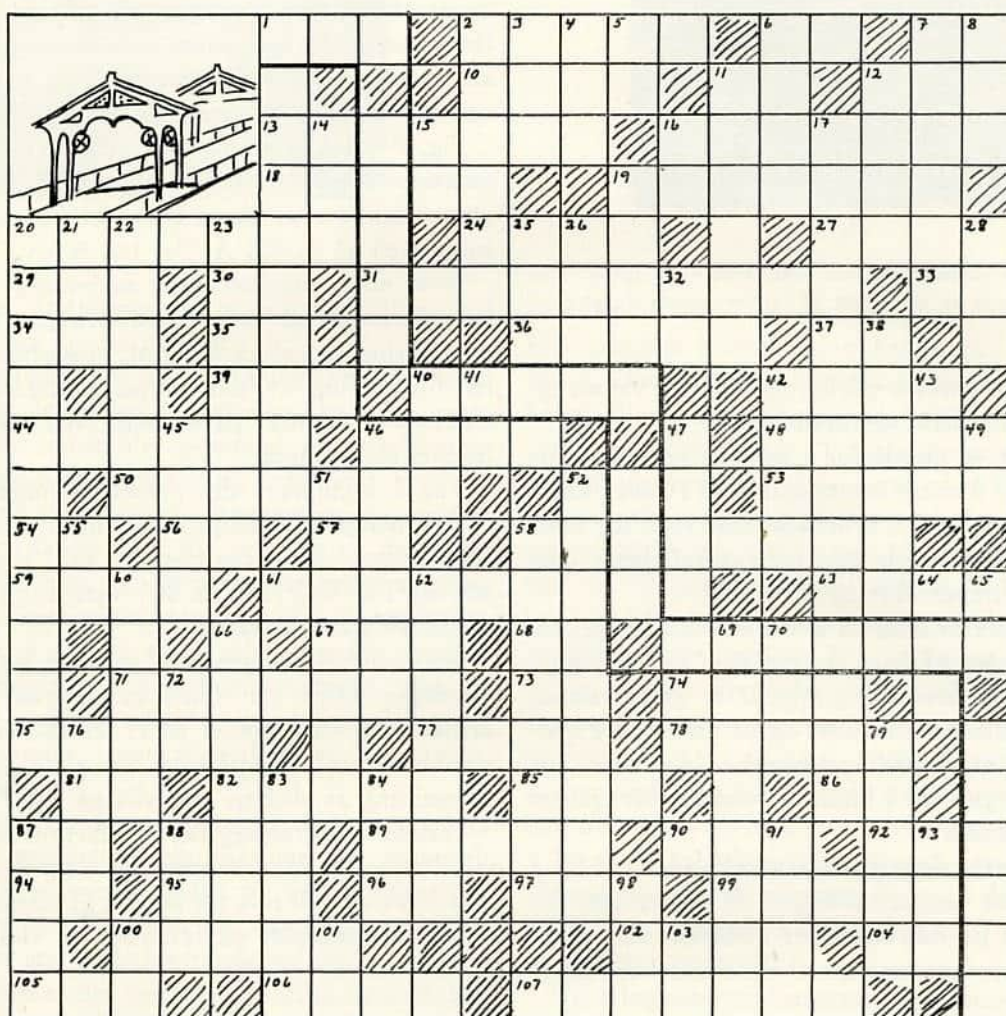
50 år

Montør sv. Arne Enersen.
4.5.64.

Sommerens Premiekrusord

Av Terje Skavold

VANNRETT:

2. Bra kar.
6. Dette firma lager hush.artikler.
7. Avdeling i SSW.
10. Profet.
11. Kompassretning.
12. Ikke høy.
13. En av de få.
16. Statsmann i Asia.
18. Redskap.
19. Snurrepiperi.
20. Fritid for soldaten.
24. Guttenavn.
27. Bites av og til.
29. Pikenavn.
30. Måleenhet.
31. Nøkkemann i fremtiden.
33. Nektelse.
34. Ungsau.
35. Sim Bom.
36. Blomst.
37. Selskapsform.
39. «Spytt ut.»
42. Flyter ovenpå (... k).

44. Protese.
46. Land på den vestl. halv.
48. Området.
50. Dratt.
52. BHY.
53. El. hjelpem. til sjøs.
54. Oppstillingsform.
56. Beruset.
57. Gram.avd. leverer disse.
58. Sviikefulle.
59. Sammensveiset flokk (omv.).
61. Grevskap i Eire.
63. Tygge drøv.
67. Fisk.
68. Signatur i Siemensavisen.
71. Kraftverk på Østlandet.
73. To like.
74. Fiskerredskap.
75. Kasteredskapet.
77. Renne svakt.
78. Sykdom.
81. Yte.
82. Klar.
85. Bearbeid.

86. Organisasjon.
87. Spansk artikkel.
88. Hat.
89. Italiensk politiker.
90. Kort.
92. «Høneblund.»
94. Smerte.
95. Skytterkonge.
96. Verdimåler.
97. Gjøre vondt.
99. Nødutstyr.
100. Havneby i Asia.
102. Eleganse.
104. Be (lat.).
105. Jeg.
106. Altså.
107. Kommer med strømmen.

LODDRETT:

1. Viktig bank.
2. Håndverker.
3. Venn (fr.).
4. Mon.
5. Skipsforkortelse.

6. Veik.	47. Fylke.
7. Stabile.	49. NC.
8. SVK.	51. Skismurning.
11. Fugl.	52. Lages ofte på anlegg.
12. Instrument.	55. ØA.
14. Merke.	58. Hyppighet.
15. Selskapsform (sv.).	60. Tegneseriefigur.
16. Utrop.	62. Myntenhet.
17. Viktig for medl. i Siemens Motorkl.	64. Sprengstoff.
19. Tegneseriefigur.	65. Øk!
20. Driver bl. a. avd. 40 med	66. Slippe inn.
21. Guttens navn.	69. Også et liv.
22. Sprenglegeme (eng.).	70. Viktig for trivselen.
23. Vitenskapsmann (fr.).	72. Vokaler.
25. Industristed i Nordland.	76. Symbol på visdom.
26. En Ojstrakh.	79. Ikke kjent for sin kløkt.
28. Bindemiddel.	83. Spille.
32. Forfatter.	84. Tre.
38. Sådanne leveres for TV.	87. Greie.
40. Uttrykk i bridge.	88. Vassdrag.
41. Nedbør.	91. Renne.
42. Segl (eng.).	93. Ett av de sju magre.
43. Flokk.	98. ISI.
45. Regnemåte.	100. Slå seg ned.
46. Krydder.	101. Som 30 v.
	103. Skaper omsetn. på gr. 94.

Vi setter opp to premier for riktig løsning. Send inn svaret på medfølgende lønnsblad til redaksjonen innen 25.7.64. Hvis flere riktige løsninger, vil det bli foretatt loddtrekning.

BIBLIOTEKET

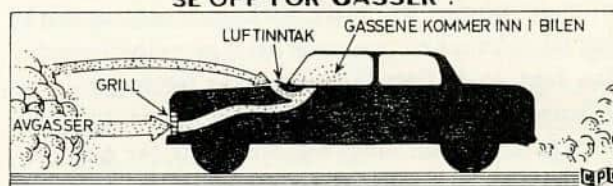
Nye bøker

DK 658	Bedre bedriftsledelse ved elektronisk informasjonsbehandling — Leif H. Skare.
DK 02	Universella Decimalklassifikationen (UDK).
DK 657	Driftsregnskap for industribedrifter — Odd Johansen.
DK 658.8	Praktisk om markedsføring — Siv.økn. John Gæver.
DK 78	Am I too loud? — Gerald Moore.
DK 603	Norsk Håndverksregister.
DK 621.399	Modern Transistor Circuits — John M. Carroll.
DK 061	65 Jahre Deutsche Grammophon Gesellschaft.
DK 41	Kleines Lexikon der Elektrotechnik — Ernst Peter Pils.
DK 621.317	Die Fernwirktechnik im Dienste der Elektrizitätsversorgung — Walter Henning.
DK 41	Norsk synonym ordbok — Dag Gundersen.
DK 621.399	Transistor Amplifiers for Audio Frequencies — Thomas Roddum.
DK 621.396.67	Gemeinschafts-Antennen — Wolfgang Gründler.
DK 41	Rettskrivningsordbok — Jakob Sverdrup og Marius Sandvei.

DK 621.313.13	Elektromotoren, Ihre Eigenschaften und Ihre Verwendung für Antriebe.
DK 621.395	Übertragungstechnik im Fernmelde — Weitverkehr.

De innånder gass ved rattet!

SE OPP FOR GASSER !

Avgassene fra bilene inneholder den meget skadelige gassen kulloksyd, som — hvis den innåndes av et menneske — kan føre til illebefinnende, døsighet eller søvnighet og som til og med kan føre til døden. Innånding av kulloksyd i store doser kan drepe et menneske innen tre minutter.

Alle biler har en friskluftventil. Den friske luften kommer inn i bilen via grillen eller gjennom åpning i panseret. Overalt hvor det er biltrafikk henger avgassene usynlig i luften over veien, og i disse gassene er den farlige kulloksyden, usynlig og luktfri.

Hvis trafikken er liten, forsvinner gassene ganske fort. Men hvis en kjører i kø eller venter ved trafikklys er det mest forstandig å stenge friskluftventilen, for gjennom denne kommer da istedenfor frisk luft de giftige gassene inn i bilen (se tegningen!). Om ventilen sitter i panseret, er det mindre farlig enn om den sitter ved grillen, men i alle tilfelle er det best å være på den sikre siden og stenge friskluftinntaket.

Etter som kulloksyd fra Deres egen bil også på mange vis kan trenge inn i bilen, hvis ikke denne er i god stand uten mangler, er det tilrådelig aldri å kjøre med alle vinduer stengt. Sett et vindu foran, helst også et bak, på gløtt! Dette hindrer for det meste de skadelige luftstrømmene inne i bilen.

EN TURISTATTRAKSJON

Et virkelig clou er skipet fra vikingetiden. Jeg selv har ikke sett det ennå, men jeg — kan jo se det siden!

Noen tror at alt man gjør med gravalvorlig mine nødvendigvis må være fornuftig.

Tenker De for meget?

Enten De tror det eller ei, har vitenskapen funnet ut at De vil leve lengre og være lykkeligere og sunnere, hvis De bare demper Deres mentale aktivitet en smule, skriver John E. Gibson i «Psychology». For en tid siden avsluttet Sir Heneage Ogilvie, en av Englands største medisinske autoriteter, en undersøkelse av hjernevirksomhetens innvirkning på menneskets generelle helse og velbefinnende. Han fant at de fleste av oss tenker for meget.

Denne engelske vitenskapsmann sier at alt tyder på at folk ville bli langt mindre utsatt for psykosomatiske lidelser, som for høyt blodtrykk, mavesår, hjertefeil og andre stress-sykdommer, hvis de lot hjernen få hvile. Han hevder også at de da ville ha større chance til å leve i et harmonisk ekteskap og til å lykkes i livet.

Psykiateren forklarer hvorledes overdreven mental aktivitet kan fremkalle en nevrose: — Hos et velintegret individ er der et visst balanseforhold mellom tanke og handling. Når vi lar tanken løpe langt foran våre muligheter til å omsette dem i handling, kommer vi i vanskeligheter. Goethe sier at tanke uten handling er sykkelig. Moderne psykiatere er enig med ham i det.

Dr. Finks råd: Bruk mindre tid til å tenke og mer til å gi uttrykk for Deres tanker gjennom en eller annen form for aktivitet. Å unnlate å gjøre det, kan sammenlignes med å la Deres bilmotor ruse uten å sette den i gear. De kommer ikke noe steds hen, og motoren utsettes for en påkjenning.

Paradoksalt nok er late mennesker mer tilbøyelig til å tenke for meget enn energiske folk. Den late bruker en stor del av sin tid til å tenke ut hva han skal gjøre. Han konstruerer ærgjerrige planer og «arkiverer» dem til fremtidig bruk — og går i gang med å tenke ut nye. Men han gjennomfører sjelden noe, fordi han «ikke har tid» eller er «for trett» til å omsette sine tanker i handling.

Psykiaterne er enige om at det fra et mentalhygienisk standpunkt er bedre å handle uten å tenke enn å tenke uten å handle. Psykologiske undersøkelser viser at kvinner tenker langt mindre bevisst enn menn.

Tenkning griper forstyrrende inn i kroppens normale blodsirkulasjon. Den innvirker også på hele nervesystemet og hemmer kjertelvirksomheten og andre organiske funksjoner.

Hvis De er et menneske hvis hjerne er i ustandelig virksomhet, taler sannsynligheten for at De også

er «kronisk» trett. Denne tretthet ledsages ofte av depresjon og en følelse av frustrasjon.

Istedenfor å tvinge Deres hjerne til å tenke når De har problemer å løse, anbefaler dr. Whitney Dem å slappe av og la hjernen hvile. — For Deres ubeviste eller intuisjon kan ikke arbeide når De krampaktig konsentrerer Dem bevisst om noe! sier han.

NÅR DE LUKKER DØREN BAK DEM

TIPS FØR DE DRAR PÅ FERIE

Da jeg var ung og forelsket, kunne jeg gjerne ha spist opp min kone. Gid jeg hadde gjort det!

DÅRLIG SAMVITTIGHET

Leon Wider smilte fornøyd, idet han startet bilen. Det hele hadde tatt nøyaktig ti minutter. Ingen ville mistenke ham for tyveriet av fru Iversens perler. Helt umulig. Han var en aktet forretningsmann og han hadde aldri vært i politiets klør. Ja, dette var hans eneste utvei. Perlene ville redde ham fra ruin. Hvor mange penger var de verd? Tyve tusen minst. Han hadde en god forbindelse i Amsterdam, som ville hjelpe ham av med de stjalne perler uten å komme med unødige spørsmål.

Han satte farten opp. Vel forvart i ulsterlommen lå de kostbare perlene. Han var godt kjent i fru Iversens hus og innbruddet hadde vært vellykket. Han visste når hele familien var samlet i den store spisestuen til middag og akkurat da hadde han benyttet anledningen.

Det hadde vært en lett sak å klatre opp i eken og kripe fra den store grenen bort til vinduet. Fru Iversen skulle ha takk fordi hun luftet ut i værelset på denne tiden. Ingen hadde sett ham hverken da han kom eller gikk.

Han følte et lite stikk i hjertet. Han kjente fru Iversen personlig, men enhver er seg selv nærmest. Nå hadde hun kanskje oppdaget at perlene var stjålet og saken var vel allerede i politiets hender. Bare han ikke hadde glemt igjen noe i rommet. Om en knapp halv time ville han være i klubben og delta i bridgen som om ingen ting var hendt. Og allerede i morgen ville perlene være utenfor landets grenser...

Plutselig saknet han farten. Det sto en konstabel der borte og snakket med en motorsyklist. Mannen med motorsykkelen var også i uniform. Wider skalv ørlite grann da han passerte dem, og han kikket ivrig i sladrespeilet, da han vel var kommet forbi. Han ble blek som et lik og satte farten opp. Han så politimennene peke på bilen hans og snakke ivrig sammen. Den ene politimannen hoppet opp på motorsykkelen og fulgte etter ham. Leon Wider skalv som et løv. Var det kanskje allikevel noen som hadde sett ham snike seg inn i Iversens hus? Var politiet allerede på jakt etter ham? Men politimannen skulle bli blå for å nå ham igjen. Han lot bilen suse avsted, da han hørte motorsyklisten tute voldsomt. Ble han grepet med perlene på seg betydde det vanære og fengsel. Det måtte ikke skje! Han øket farten, men forfølgeren var heller ingen smågutt til å kjøre, og dessuten hadde han loven på sin side.

Leon Wider syntes at sykkelen dro inn på ham,

og hans eneste tanke var å bli kvitt perlene. Ble han kvitt dem, hadde de ingen direkte bevis mot ham. Han så seg selv i fangedrakt og at alle hans gamle venner snudde ryggen til ham.

Om tre minutter ville han nå broen over den store elven. Konstabelen ville først runde hjørnet når han var midt på broen. Hans eneste chance var å få kastet perlene usett i vannet.

Nå så han broen og han dreiet om hjørnet med svimlende fart. Han fikk fatt i perlene og kastet dem ned i elven og suste videre. Der var politimannen igjen. Han hadde satt farten voldsomt opp, og det var bare spørsmål om minutter når Wider ville bli innhentet. Det var synd å kaste fra seg de skjønne perlene, men det var allikevel bedre enn å komme i fengsel. Der dukket motorsykkelen opp ved siden av ham og Wider stanset vognen med et rykk.

«Det var ikke noe for tidlig!» brummet konstabelen og hoppet av sykkelen. «La meg få se sertifikatet Deres. Hadde De stanset med en gang jeg signaliserte, ville De sloppet billigere. Nå får De mulkt, ikke bare fordi De har glemt å tenne baklykten Deres, men også for ulovlig fart!»

E. K.

Automatisert hjelpemaskineri fra M.A.N.-Siemens

I Augsburg ble det for få dager siden demonstrert et fullstendig automatisk virkende dieselaggregat for skipsbruk. Det var MAN-verkene som sammen med Siemens-Schuckertwerkene hadde utviklet systemet, som omfatter tre MAN-motorer tilkoblet tre SS-generatorer. Motorene utvikler hver 750 hestekrefter og generatorene yter 625 kVA hver, ved 660 o/min. på drivmaskineriene.

Systemet sikrer stadig og jevn tilførsel av kraft til skipet og passer inn i så vel konvensjonelle som automatiserte maskinrom. På grunnlag av operasjons- og feilpulser fra dieselanlegget blir generatoranlegget satt i gang og stoppet etter behov. Derved sikrer man den mest økonomiske drift og strømløseleveranse til enhver tid.

Anleggene er også bygget opp etter byggeklossprinsippet, slik at man kan innføre en større eller mindre grad av automasjon, i takt med anleggene ombord for øvrig.

Foto-reportasje

fra det nye ekspedisjonsbygget på Fornebu som offisielt ble åpnet den 1.4.64. Alle elektriske installasjoner, både sterk- og svakstrøm, samt høyspenningsanlegget er utført av Siemens Norge A/S. Vår ingeniør Egil N. Jacobsen har ledet installasjonsarbeidet, og vi har hatt opptil 80 mann i arbeid der ute om dagen.

Bygget sett fra flyplassen.

Byggets fasade mot innkjørselsveien.

Vinduet til Centralhallen er et av de største i Europa.

Utenlandske ankomst.

Bagasjefordelingshall.

Avgangshallen.

Centraltavle i Fyrhus.

Kabelkanalen i kjelleren.

Selve hovedtavlen.

*Hovedrestauranten.
Legg merke til de spesielle, dempede
prismebelysningene.*

↓ Fra kafeteriaen.

↑ Venteballen for innenlandsk flytrafikk.

← Hovedtrappen.

*Glimt fra kjøkkenregionen som er et av de mest moderne i
Europa. Elektriske installasjoner: Ca. 400 kW.*

Direktør Paul Dag Poppe:

Elektrisk materiell og NEMKO

Hva er NEMKO?

NEMKO står for Norges Elektriske Materiellkontroll, som er en nøytral institusjon, opprettet i 1930 ved avtale mellom staten ved Norges vassdrags- og elektrisitetsvesen og Norske Elektrisitetsverkers Forening.

Fra en beskjednen start med noen hundre prøver pr. år, hovedsakelig installasjonsmateriell som ledninger, brytere, stikkontakter m.m., har omfanget øket jevnt i takt med tidens krav. Nå ekspederes ca. 6000 prøveoppdrag pr. år, og det er kommet til en stor mengde av alle slags apparater, ovner, belysningsutstyr og teletekniske apparater.

Basis for kontrollvirksomheten er Tilsynsloven av 24. mai 1929, som lyder:

- «1. Kongen kan påby at visse arter eller typer av materiell og apparater for elektriske anlegg skal underkastes kontroll. Materiell og apparater, for hvilke sådan kontroll er påbudt, må ikke omsettes eller anvendes her i riket før vedkommende art eller type er kontrollert og godkjent.
2. For kontrollen må selgeren erlegge et gebyr etter et av vedkommende departement fastsat regulativ.»

Som det vil forstås er NEMKO i dag ikke en statsinstitusjon, men selv om den tilsynelatende har en forholdsvis fri status, er den i virkeligheten bundet av forordninger og bestemmelser fra statens side gjennom Industridepartementet og Norges vassdrags- og elektrisitetsvesen, hvilket ikke levner mulighet for særlig store friheter.

Staten har således fastsatt NEMKO's arbeidsreglement og arbeidsområde, den fører kontroll med og godkjenner budsjett og regnskap og fastsetter regulativ for gebyrer. Videre oppnevner den prøvenemnd og ankenemnd.

Hva gjør NEMKO og hvorfor?

Mange mennesker liker ikke ordet «kontroll». De synes at vårt samfunn er for meget belemret og plaget av restriksjoner av forskjellig art. Det tas

stadig i bruk nye tekniske hjelpemidler og ikke alle er ufarlige, og ikke før er en ulykke hendt før det straks blir spurt — hvordan kan dette være tillatt, har vi ingen kontroll?

NEMKO's kontroll kan oppfattes som en slags «forsikring», og en forskning forbundet med overvåkning av at det elektriske materiell og de elektriske apparater som selges og brukes, spesielt av ikke sakkyndige, ikke forårsaker unødige ulykker, forutsatt at brukeren viser en rimelig grad av omtanke og fornuft.

Hovedvekten ved kontrollen er lagt på berørings- og brannfaren og på en viss grad av normering, slik at deler som skal passe sammen virkelig gjør det og slik at inngrep ikke er nødvendig selv om delen er av forskjellig fabrikat og markedsført med års mellomrom. Jeg tenker da særlig på samhörigheten mellom plugger og stikkontakter, lamper og lampeholdere, sikringer og sikringsholdere, festeavstander ved utskiftning, osv.

Som kjent har bruken av elektrisitet steget sterkt i de senere år. kWh-forbruket pr. innbygger ligger vesentlig høyere i Norge enn i noe annet land. Man skulle tro at antall ulykker ville stige i takt med den økende mengde av forbruksapparater, men det faktiske forhold er at kurven for ulykkesstatistikken er sunket. Her kan man utvilsomt si at NEMKO's arbeid har gitt et positivt resultat. Riktignok har man ennå for mange branner, og når brannårsaken er ukjent, får alltid elektrisiteten skylden. Svært ofte viser imidlertid den tekniske etterforskning ved NEMKO, i samarbeid med politiet, at det er den menneskelige faktor — mangel på omtanke — eller skjodesløshet — som er den største brannårsak i dag.

Det vil her føre for langt å komme inn på hvordan de enkelte undersøkelser foretas i NEMKO's laboratorier. Imidlertid kan det i korthet nevnes at prøvene utføres etter vedtatte forskrifter, som ved hjelp av spenningsprøver, oppvarmingsmålinger, fuktighetsprøver, kypestrømprøver, varighetsprøver, kunstige aldringsprøver, radiostøykontroll o.l. skal avsløre svakheter både i ny tilstand og etter en tids normal bruk.

Laboratoriene er oppdelt med sikte på å utnytte

prøveutstyr og personale på best mulig måte. Arbeidet blir jo noe forskjellig, alt etter som det skal prøves en bryter, en vaskemaskin, en belysningsarmatur eller en kabel, og krever en vidtgående spesialisering. I nær tilknytning til de forskjellige hovedlaboratorier finnes en rekke spesialrom for mikroskopering, røntgenfotografering og alminnelig fotografering, akustiske målinger, strekkprøving, justering av laboratorieinstrumenter, og det finnes maskin- og transformatorrom, verksted m.m. Til en viss grad utføres også funksjons- eller kvalitetsprøving av visse apparater etter oppdrag fra Forbrukerrådet.

Forskrifter utarbeides ved en egen avdeling og må godkjennes av Norges vassdrags- og elektrisitetsvesen. De bygger i det vesentligste på internasjonale forskrifter som NEMKO, gjennom de internasjonale organisasjoner CEE og I.E.C., er med på å utarbeide. Forskriftsarbeidet er en stor, tidkrevende og viktig del av NEMKO's arbeidsområde.

Foruten det internasjonale samarbeid drives også et utstrakt koordineringsarbeid for å oppnå størst mulig ensartethet i prøvevirksomheten i de nordiske land. På en rekke områder kan man i dag oppnå såkalt Nordisk godkjenning, med prøving bare i produsentenes hjemland.

En lignende ordning er også fra 1. april i år satt igang av CEE — International Commission on Rules for the Approval of Electrical Equipment — hvor man etter hvert vil kunne oppnå et såkalt CB-sertifikat, gjeldende i alle 16 tilsluttede CEE-land og med mulighet for tilslutning til prøvesystemet for alle andre land.

Mellom EFTA- og EEC-landene drives også et intenst arbeide med å harmonisere forskriftene i disse land, slik at de ikke skal være til hinder for eller vanskeliggjøre handelen mellom disse land. Det er et godt begrunnet håp om at man her på tekniske områder skal klare å gjennomføre det som politikerne foreløpig har måtte oppgi.

Omsetningskontrollen foretar ved reiser omkring i landet kontroll av at kontrollpliktig materiell og apparater som omsettes i butikker og finnes på lagre er i overensstemmelse med de innsendte og godkjente prøver. Hvis dette ikke kan konstateres med sikkerhet på stedet, tas et eksemplar med mot kvittering. Der konfereres samtidig med de stedlige elektrisitetstilsyn, det gis opplysninger og svares på spørsmål.

Nye ajourførte godkjenningslister utgis hvert år. Dessuten kommer det hver måned tilleggslister i ETT, hvor også meddelelser av interesse av enhver art gis, som f. eks. ny kontrollplikt, tilbaketrekking av godkjennelser, nye eller reviderte forskrifter og

bestemmelser. Det er utgitt et hefte med veiledning for innsendere på norsk, engelsk og tysk, samt tariff for prøvingen.

Plikten til å kontrollere at et produkt er godkjent før det tas i bruk påligger ikke bare fabrikanter, agenter og forretninger, men også installatører og brukere.

I NEMKO's årsberetning finnes foruten de vanlige opplysninger om virksomheten i året også en omfattende statistikk over antallet av omsatte produkter i året.

Verdien av denne omsetning dreier seg om ca. 500 millioner kroner pr. år.

Arbeidsmengden har i de senere år øket jevnt, og personalet har også øket betydelig. Til tross for dette har det ikke vært mulig å redusere prøvetidene så meget som vi gjerne ville. Grunnen til dette er bl. a. at det ikke bare er antallet av prøver som har øket, men også vanskelighetsgraden. En rekke apparater, som f. eks. en automatisk vaskemaskin, er nå så komplisert i sin oppbygging at det tar opptil 10 ganger lenger tid å kontrollere den enn de eldre og enklere typer. Dessuten er forskriftene etter hvert blitt betydelig mer omfattende og detaljerte, for at bedre reproduktibilitet av alle prøver skal kunne muliggjøres.

Er NEMKO for streng i sine avgjørelser?

Til dette kan svares at den gamle myte om at Norge har de strengeste forskrifter i verden ikke er korrekt. NEMKO, såvel som de fleste andre land, baserer nå sine forskrifter på de internasjonalt vedtatte. I de siste år er så godt som alle avvikelser fra disse forskrifter fjernet, slik at de fleste nye forskrifter kan sies å være identiske med de internasjonale.

NEMKO avgjør ikke om et produkt skal godkjennes eller ikke, men utfører prøvingen overensstemmende med gjeldende forskrifter og gir en innstilling. Avgjørelsen om godkjenning tas av en uavhengig prøvenemnd på 7 medlemmer. Prøvenemnda kommer sammen hver 14. dag og vurderer innstillingen og besiktiger prøveobjektene.

STOFF

til neste nummer av bladet må sendes
redaktøren innen 1. august 1964.

Innleveringsfristen må overholdes!

TRONDHEIM

Medarbeider i S/T Knut Petersen

Vårt nye administrasjonsbygg på Sluppen

Den tredje og foreløpig siste bygning står nå ferdig på Sluppen. Innflytting fant sted mellom jul og nyttår. Dermed er alle ansatte ved firmaet i Trondheim samlet på ett område.

Bygget har i byggetiden gått under navnet administrasjonsbygget, og huser nå økonomiavdelingen, salgsgruppene, avdelingene for industri- og kraftanlegg, avdelingen for anleggskonstruksjon, og firmaets herværende ledelse.

Bygningen har kjeller, 7 etasjer og takoppbygg for heise- og viftemaskineri. Grunnflaten er ca. 400 m² og totalhøyden over bakken ca. 27 m. Den konstruktive løsning må sies å være både elegant og dristig. En såkalt kjerne, inneholdende trappe-, heise- og installasjonssjakter, toaletter og garderober er ført opp i bærende utførelse fra kjeller til tak. Den bærende konstruksjon utgjøres forøvrig av 14 søyler som er trukket inn i bygget. Utvendig kledning er røde Robertsonplater som for de to andre byggene. Vinduene er av stål, og i disse er isolerglass anvendt. Ytterveggenes innvendige kledning utgjøres av treverk og gipsplater. Det samme gjelder for skillevegger.

De nedforede takene er utført av treverk med påmontert perforerte asbestplater, unntatt i 1. etasje hvor himlingen utgjøres av strekkmetylplater.

Det er anvendt linoleum som gulvbelegg på alle kontorer, unntatt i noen få hvor tepper er lagt. Trapp ganger, toaletter, garderober etc. er belagt med plastfliser, og i 1. etasje er benyttet altaskifer på gulv.

Fargene er holdt i forskjellige gråtoner for vegger, gulv og tak, mens kontordørene er brune.

Så litt om de tekniske installasjoner i bygget:

Varmeanlegget er basert på varmtvann fra fyrrum i verkstedbygget. I kontorene er montert radiatorer, i 1. etasje både radiatorer og et såkalt frengertak. Ventilasjonsanlegget er et høytrykksanlegg

med filtrerings- og forvarmingsaggregat for inntaksluften, samt vifte også for avsuget.

2 stk. kollektive personheiser, hver for 5 personer, fører fra kjeller til 7. etasje.

Belysningen består av blandingslys, lysstoffrør og glødelamper, unntatt i 1. etasje hvor bare glødelamper er anvendt.

De vanlige svakstrømanlegg for kontorbygg er installert. Dessuten monteres rørostanlegg som binder bygget sammen med lager- og verkstedbygg.

Til slutt vil vi fortelle litt om anvendelsen av de forskjellige gulvplan:

Kjelleren har fellesgarderober, toaletter, tilfluktsrom og forskjellige tekniske rom. Via kjelleren er bygget bundet sammen med de andre byggene ved hjelp av en utstøpt tunnel, bredde $\times$ høyde ca. $2 \times 2,5$ m.

I 1. etasje finner vi blant annet resepsjon og konferanserom som også kan knyttes til foredrag o. l.

2. etasje inneholder de merkantile avdelinger med bokholderi, avregning, registratur, kasse, lønningskontor, avdelingsledere, personalmann og stenografer.

I 3. etasje er salgskontorene samlet mest mulig gruppevis. I denne etasje holder også ledelsen til.

4. etasje disponeres av avdelingene for industri- og kraftanlegg, svakstrømgruppene og et mindre tegnekontor m. m.

I 5. etasje finner vi avdelingen for anleggskonstruksjon. (Det bemerkes at denne avdeling også disponerer en del kontorer i verkstedbygget.)

6. og 7. etasje står i dag som råbygg i reserve.

Med administrasjonsbygget er 1. byggetrinn på Sluppen avsluttet. Den totale byggetid har vært $2\frac{1}{2}$ år.

Det gjenstår ennå en del planerings- og gartnermessige arbeider på tomten, men dette vil bli tatt etter hvert.

Olav Høyland.

Fra venstre: Verkstedet, lagerbygningen og administrasjonsbygget.

Forvaltningset med frk. Fisknes. I bakgrunnen skimtes NTH.

Biblioteket.

Salgssjef Eriksen. I bakgrunnen skimtes Vassfjellet i syd med TV-senderen.

En av de to like tegnesalene i 5. etg.

25-årsjubileum

Anders Braa Stene kunne den 1.5.64 feire 25-årsjubileum hos oss. Han begynte på hovedlageret i Schultzgata i 1939 som lagerbetjent. Da verkstedet i 1947 etablerte seg i nybygde lokaler i Industribygget, var det naturlig å la Stene få jobben som kartotekfører og innkjøper, og han har fortsatt med dette arbeid i de nye og mer romslige omgivelser på Sluppen, hvor han har kunnet konsentrere seg enda mer om innkjøpene og oppfølgingen av disse.

Stenes største aktivum gjennom alle år har vært hans gode humør, som har gledet alle hans medarbeidere og firmaets kunder og leverandører.

Han er også meget musikalsk, og han har spilt fiolin i Trondheim Orkesterforening i en årrekke.

Vi vil i anledning 25-årsjubileet takke Anders Braa Stene for de mange år i firmaets tjeneste, og ønske ham lykke til i hans videre arbeid.

Jean Michelet.

Den 15. juni for 25 år siden innfant ingeniør Stokkan seg for første gang i Siemens. Stokkan hadde allerede da en meget allsidig praksis bak seg, blant annet deltok han i HELDER-ekspedisjonen til Vest-Grønland i 1920-årene, og han hadde erhvervet seg gode kunnskaper over et vidt spektrum.

Han ble ansatt som verksmester og det skulle vise seg at han kom til å sette sitt preg på utvik-

lingen ved verkstedet. Nye tavlekonstruksjoner så dagens lys, fremstillingen av friluftsbrytere begynte, og Stokkan fant løsning på mange spesielle problemer.

En verdifull egenskap hos ham er hans evne til å oppnå kontakt med andre mennesker. For en del år siden begynte Stokkan et fruktbringende arbeid blant våre industrikunder, et arbeid han utførte ved siden av at han fortsatt hadde rådgivende funksjoner for verksteddriften og dessuten ledet utviklingen av nye tavleprodukter. Stokkan er nok den som uten sammenligning står bak de fleste patenter og mønsterbeskyttelser hos oss.

Det er karakteristisk for Stokkans positive livsinnstilling at han i tillegg til sitt krevende arbeid for firmaet også villig har tatt på seg oppgaver utenfor firmaet.

Vi ønsker ham til lykke med jubiléet, og håper at vi ennå i mange år vil kunne ha nytte og glede av Stokkans erfaring, idéer, arbeidskraft og gode humør!

Sk.

Oi gratulerez!

60 år

Verkstedarb. st. Rolf Sandvik.
29.5.64.

50 år

Salgssjef Erling Torger Eriksen.
22.6.64.

50 år

Verkstedarb. st. Alfred Hansen.
25.6.64.

Medarbeider i S/B Bjarne Lyngvær - Fotos: Jan Gismervik

Siemenslaget i Bergen

Årsfesten med damer, som ble en suksess i fjor, ble gjentatt i år lørdag 11.4.64 i «Ranmannskor» lokaler på Kalfaret.

Det var god tilslutning til festen hvor festkomiteen hadde gjort sitt til, at det skulle bli en vellykket fest.

Salgssjef Kristiansen ønsket velkommen, og ga ordet med en knall-bom-bom til Langhelle som var kveldens «toastmaster».

Menyen var asparges suppe, kylling og til dessert is med frukter. Middagen ble nytt til en nydelig taffelmusikk, samt en del gode historier fra kveldens «toastmaster».

Så fikk ingeniør Gismervik ordet som formann i Siemenslaget og redegjorde for de forskjellige gruppene:

Bordtennis,
Fotball,
Sjakkgruppen,
Badminton,
Bokringen,
Tyskkurs.

Han mente disse gruppene ble ivaretatt av gode oppmenn, samtidig at aktiviteten i Siemenslaget har meget å si til den gode arbeidsten som man nå har i S/B.

Lagersjef Lyngvær holdt en god tale for damene, som blant annet ble sammenlignet med overkommando, oberst og tilslutt og ikke minst en «malende katt».

Talen ble mottatt med stor begeistring av forsamlingen spesielt damene.

Ingeniør Paulsen takket med velvalgte ord for maten, for den gode kyllingen med den iskalde befruktningen etterpå.

Etter middagen var det dekket i salongen til kaffe. Til kaffen underholdt en av de bergenske skrønemakere, ved navn Leif Mørk, som lot oss

nesten få oppleve fra den tid «Petrine og Sjuren» stadig var i konflikt om hverdagslige ting. Det ble danset og twistet til langt på natt, men også spillemannen overrasket med sine tryllekunstnere.

Vi kan trygt si at festen var vellykket fra begynnelsen til slutten kl. 2,00 søndag morgen.

OKH

Badmintongruppen.

Bedriftsmesterskapet for Bergen i badminton foregikk i mars måned i Tennishallen.

Der var i alt 65 deltagere, og derav var der 25 i B-gruppen. I denne var Siemenslaget representert ved Jan Gismervik som etter glimrende innsats erobret 2. premien. Dette berettiger ham til å starte i A-klassen neste sesong.

Vi gratulerer!

Ly.

Sjakkgruppen.

Vår oppfordring i desembernummeret for avisen om deltagelse fra landet ellers i f. eks. postsjakk, har resultert i at der nå en tid har vært i gang et postsjakk-parti mellom B. Hanheide, S/O, og Egil Falch, S/B.

Tysk-kurset.

Tyskkurset innen Siemenslaget i Bergen er i full gang. Opplegget er et brevringkurs med 12 deltagere, som hver onsdag møtes til lesing og gjennomgåing av skriftlige oppgaver. Kurset var straks fulltegnet, og interessen og fremmøtet førsteklasses. Inntrykket er at alle har det morsomt, og at det arbeid kurset medfører er mer en fryd enn et slit.

Mye av æren for at kurset går så fint kan tilskrives Bj. Lyngvær, som på en utmerket måte leder brevringen.

Gi.

Siemens Bergen arrangerer

årsmøte og festmiddag

for Norske El-verksjefers Forenings Vestlandsavdeling

Årsmøtet 1964 ble arrangert med Siemens som vertskap den 24.4.64 i Ingeniørenes Hus på Kalfaret.

Etter at det ordinære årsmøte om formiddagen var ferdig ble det servert lunch, og etter denne kåserte ingeniør B. Gylt fra S/O om belysning. Etter en inspirerende innledning med lysbilder om historien om lyset, fikk vi se Siemensfilmen om kontrollert lys. Deretter ble det vesentligste av vårt program på vei- og gatelyssektoren gjennomgått og demonstrert, og vi skulle tro at der var mange gode armaturer for vestlandske forhold.

Sivilingeniør Wermundsen ga deretter en kort orientering fra gruppe 12 vedrørende plastkiosk og Magnefix-anlegg og friluftsbrytere for 20 kV. I den forbindelse kan nevnes at plastkiosken var montert ute i hagen samme sted, slik at interesserte kunne se og diskutere denne etter foredraget.

Neste post på programmet var en sightseeing i våre nye lagerlokaler i C. Sundtsgt. 52, hvor vi hadde montert høyspentbrytere til demonstrasjon.

Kl. 19,30 var vi igjen samlet i Ingeniørenes Hus, — nå til festmiddag.

Etter en sylskarp cocktail ble vi ønsket velkommen til bords av sivilingeniør Wermundsen, og ved hjelp av gode historier av vår humorist Langhelle steg stemningen til et fint nivå.

Overingeniør Falkenberg Anderssen holdt en kort tale hvor han på vegne av vårt firma takket for at vi fikk anledning til å arrangere møtet, og at man håpet dette ville bære frukter i vårt fremtidige samarbeid med Elektrisitetsverkene på Vestlandet.

Det var sang ved bordet og praten gikk livlig hele tiden, helt til driftsbestyrer Schmidt, exformann i foreningen, tok ordet og i en fin tale takket for maten og ga honnør til arrangørens apostler som etter hans mening hadde lagt et stort arbeid i arrangementet.

Da vi deretter gikk fra bordet fikk vi til fulle se at her var det fest. Vi fikk opptreden av en tryllekunstner som gjorde store lykke.

Det ble danset så vel tango som polka og sunget allsang og solosang hele kvelden, og da klokken ble 2,00 og man begynte å bryte opp, var fremdeles stemningen stor. Det var tydelig at både gjester og vertskap satte pris på arrangementet. *Gi.*

Grytidlig i juli

Ingenting er som å slentre grytidlig en varm sommerdag på den kronglete stien ned til vika hvor sjekta ligger. Jeg tar årene og ror varsomt i stillheten, rett ut i ildhavet, for nå glir solen opp langt der ute. Jeg lar sjekta drive og legger meg vel til rette og lytter til surklende vannlåt langs baugen og ser på himmelen og følger sjøfuglenes stille flukt, der de letter fra disig-grå holmer, som blir til gylne flekker i solrødt hav.

Brisen lager sval luftning ute på sjøen, og jeg ligger og dovner meg som jeg vil. Tiden interesserer meg ikke, jeg driver med tiden. Noen fiskerbåter ødelegger stillheten med sin tørre hoste, og sjøfuglene oppdager dem og er sultne før frokost.

Jeg tar årene igjen og ror sjekta mot den hvite vika med grønnsværet, vasser i land og legger meg i sanden. Den er allerede varm, og to tjelder ser fornærmet på meg og flyr bortover til en knause. Der inne ligger badebyen og sover i morgensolen. Jeg vet at nå rødmer rosene, og at luften er tung av sjasmin, men menneskene sover i døgnets vakreste timer. Siden står de opp og begynner å mase.

Jeg kler av meg og stuper fra fjellet. Jeg føler sjøens kjølighet mot huden og svømmer med lange tak mot skjæret. Der legger jeg meg på ryggen på svaberget og hører vannet smatte i tangen. Borte i vika ligger den blå sjekta og vugger, og fra stranden kryper en liten slette i myk ro oppover til der det tette løvet begynner.

I ro og mak kan jeg siden dra hjemover, fortøye sjekta, vasse i blomster og gress langs stien opp til hytta. Nyte skyggen som det tette løvhenget gir, og kjenne lukten av mange vekster og varm jord.

Hvis det blir godvær, tar jeg samme turen i morgen.

ek.

Elektronehjerne avløser lederskribenter?

Elektronehjernen anvendelsesmuligheter er legio, og i den senere tid har man også begynt å bruke disse kompliserte instrumentene til å løse oppgaver som før var forbeholdt menneskets intellektuelle skaperkraft.

Det første musikkverk komponert av en elektrisk hjerne er forlenget uroppført, og elektronehjerne har stilt opp i sjakkmatcher og gjort det skarpt mot høyt kvalifiserte motstandere. Aller siste nytt er meldingene fra flere aviser i USA der man overveier å la elektronehjernene erstatte avisens lederskribenter.

Til dette siste formål er den forresten på sett og vis allerede tatt i bruk, den er blitt brukt av atskillige storaviser til f. eks. å analysere valgresultater og på denne måten gi grunnlag for politiske kommentarer.

Spå kan elektronehjernen imidlertid ikke, — den forsøkte foran siste presidentvalg i USA, men hadde avgjort ikke hell med seg.

Elektronehjernen mest alminnelige anvendelsesområde er innen teknikk og realvitenskapene. Men den blir også i stadig større utstrekning brukt i de humanistiske vitenskaper, og er ved forskjellige universiteter og forskningssentra rundt om i verden for øyeblikket opptatt med historiske, teologiske og litterære problemer.

De meget omskrevne Dødehavsrullene er f. eks. blitt bearbejdet av elektronehjerne, og det er blant annet fastslått ved hjelp av slike instrumenter at Paulus bare skrev 5 av de 14 brevene i Nytestamentet som bærer hans navn.

Min kjære tante Thora er en ivrig bridgespillerske. En aften hun hadde bridgelag, sa hun henvendt til sin venninne, Kristine.

— Jeg skal si deg en ting, Kristine, hvis du skal fortsette med å være min makker, så får du sannelig konsentrere deg om spillet. Nå snakker vi om familien Jensens forfløyne datter og ikke om de fæle hattene til fru Nilsen.

Læreren i en småklasse snakket med elevene i religions-timen, og fortalte at Jacob hadde syv sønner. Hun spurte lille Ole om hva sønnene het.

Han reiste seg litt forfjamset og svarte:

— Brødrene Jacobsen.

Var det mulig å få fri i dag, herr direktør?

En hare kan også lage en snare

Det var grytidlig en vårmorgen, riktig en slik morgen da det er en fryd å leve. Inne i skogen sang vinden i trærne, og bekkene lekte og var så viltre så de mest ikke var til å styre. Solen varmet godt der den flommet over åsranden. Det var nesten som om grenene strakte seg for å hilse den goddag og vel møtt. Sangfuglene holdt morgenkonsert borte i bjerkeholtet, og høyt oppe i det blå seilte en hauk på strake vinger og speidet etter bytte.

Under en berghelle stakk et spiss-snutet hode fram. Det var Mikkel rev, den luringen, som var ute på jakt etter frokost. Den var drabelig sulten, ja så det sved under bringen. Den snek seg fram i den doggvåte lyngen. Huhei, for en solskinnsmorgen!

Best som den lå der og lurte, fikk den se noe som rørte seg bak einerbuskene der borte på rabben. Hoi, Hoi! Mikkel tok nok ikke feil av den bevegelsen der, nei. For var det ikke en liten harepus som hoppet så dumt omkring på tuene, så skulle den ikke hete Mikkel en dag lenger! Reven listet seg varsomt fram. Ho-li-o-hoi, såmen var det ikke en riktig lekker harepus dette her. Men, men, reven var ikke verre enn at den lot haren leke morgenleken sin i fred, men akkurat da haren gjorde et langt byks hoppet den med ett over buskene og holdt på å skremme vettet av den pene harepusen; for de to dyrene er ikke nettopp bestevenner, som dere nok vet.

Men denne gangen ville reven vise seg fra sin beste side og gjorde gode miner til slett spill.

«God dag, hare, jeg vil deg spare,» rimte den. «Sol over hei, sti og vei, hvordan står det til med deg?»

Haren var ennå ikke kommet seg av skrekken, og snappet etter pusten. Tok den flukten nå, ville Mikkel slå den i hjel med det samme. Nei, den måtte se og vinne litt tid.

«Det er svært så flink du er til å rime,» smigret den reven. «Men jeg har liten tid, for det er noen som venter på meg.»

«Du skal vel aldri lage en snare, kjære hare,» fortsatte Mikkel, ikke fullt så blid. «Vær nå litt lat og slå av en prat. Etterpå tar vi en tur over berg og ur.»

Men haren holdt seg på avstand. Den kjente reven.

«Du skulle vel ikke ha lyst på harestek til frokost?» spurte den.

Men da ble Mikkel så fornærmet at det var en gru, huttetu!

«Det er slik en sol over lyng og hei, så i dag vil jeg spare deg,» svarte reven da den hadde tenkt seg litt om, og gjorde seg så blid som et smørøye, mens den viftet og logret med halen.

Den ville nemlig leke litt med den dumme haren før den tok den. Den hadde råd til å vise seg litt storslått.

«Nei, nei,» sa haren og tenkte sitt. «Men jeg undres riktig på om du er så modig som de andre dyrene sier du er?»

«Sa du *modig*?» Reven fniste. «Er det noe du vil jeg skal vise deg?»

«Ja,» sa haren. «Det går en hest oppe i utmarken, men jeg skal gjerne vedde livet mitt på at du ikke tør dra den i halen.»

Reven som alltid vil kjekke seg, fnyste hånlig. «Tror du jeg er redd for det!» Den så foraktelig på haren. «Hvis du vil love meg å bli med hjem til hiet etterpå, så skal jeg gjerne dra hele halen av den dumme hesten. Det skal du få se!» Reven ble så ivrig og kjekk at den glemte å rime. «Du skjønner det, harepus, at slike dyr som bor hos menneskene behøver vi ikke være redde for. Vis meg hesten du, så skal det bli greier!»

«Ja, kom igjen,» sa haren, fornøyd med listen. Men den vaktet seg vel for å slippe reven bak seg, for da, ja da ville den snart være ferdig.

De hoppet over tuene, og snart etter kom de fram til et høydedrag. Reven er svært forfengelig, skjønner dere, og nå skulle den vise haren at den ikke var redd.

«Hol-i-hoi, hol-i-hoi!» sa reven da de fikk øye på hesten. «Er det den rødbrune der som går nede på setervollen?»

«Ja,» svarte haren. «Jeg blir her og ser på.» Den tenkte vel å lure seg unna.

«Å, nei takk, san,» sa reven. «Bli med helt ned, så skal du få se at jeg nok ikke er noe kre!» Mikkel var i godt humør igjen.

Ja, ja haren diltet med. Like ved setervollen stanset begge to, og reven snek seg fram. Da hesten fikk se det rare dyret knegget den litt, for det var en unghest, men mere brydde den seg heller ikke om det.

Reven snudde seg, blunket til haren og sa: «Se nå for en kar som i hestehalen drar!»

Dermed hoppet reven opp og tok et kraftig tak i

hestehalen. Men da skulle du sett på dans! Unghesten som var både spretten og sterk, var ikke den som ville finne seg i slike nesevisheter! Den sparket bakut det beste den hadde lært og ga reven en kilevink så den føyk gjennom luften som en annen ball og datt ned mange, mange meter borte...

Da reven omsider kom til sans og samling igjen, var den så mør og forslått at den ikke husket noen

verdens ting. Halt, og fra seg av redsel etter den farlige medfarten, lusket den av sted og gjemte seg bak noen busker. Ja, så ute av seg var den at den rent hadde glemt den vesle pene harepusen.

Men haren hoppet fornøyd over rabbene. Heretter skulle den nok vokte seg vel for Mikkels rev, den luringen!

E. K.

O.L.H. er sluttet

Oscar Louis Hansen fylte 70 år den 7. mars i år og tok avskjed i fra firmaet den 31.3.64.

Igen er en av praktkarene av den gode gamle garde gått over i pensjonistenes rekke etter over 50 års virke i firmaet *uten en dags sykefravær!*

Den 7.12.09 begynte han i sterkstrømslære i daværende firma Siemens Schuckert A/S. I den første tiden da firmaet hadde mange og store oppdrag var han bl. a. med ved montasjen av landets første automatiske hustelefonsentral i Rosenkrantzgt. 11. Denne montasje ga grunnlaget for hans interesser for svakstrømsfaget og hans første selvstendige oppdrag var svakstrømsanleggene ved De norske Melkefabrikers nye fabrikanlegg på Hamar.

Så fulgte diverse svakstrømsanlegg hvor han var engasjert. For å nevne noen av de store: Hedmark Fylkessykehus, Elverum, Grand Hotell, Kongsvinger, Statens Husmorskole på Stabekk og Gassverket i Oslo. Videre har han montert brannmeldesentraler (offentlige) for Tønsberg by, Sarpsborg by, Mjøndalen og Florø. Start- og tidtageranlegget på Bjerke Travbane hører også med til et av hans anlegg.

Ved formann Karl Andersens død i 1941 overtok

Oscar Hansen sammen med Arthur Solberg foreløpig den daglige ledelse av montasjeavdelingen. Han ble først ansatt som overmontør og senere som formann.

Han har vært meget pliktoppfyllende og bestandig vært rede til å hjelpe i et knipetak, og det er nok mange her i firmaet som vil savne ham nede på svakstrømsmontørrommet.

Oscar Hansen kan glede seg over en solid helse og vi håper og tror at han fortsatt vil holde seg i like god form. Han har nemlig et gammelt småbruk oppe ved Brannval som han nå vil få bedre tid til å besøke og ta seg av.

Vi takker for hyggelig samarbeide, og ønsker ham alt godt i fremtiden!

O. Eriksen.

Jeg vil gjerne på denne måten takke alle dem som hedret meg med en vakker gave da jeg den 31.3.64 sluttet i firmaets tjeneste. Samtidig takker jeg for alle gode ønsker og godt samarbeid gjennom alle år.

Oscar Louis Hansen.

Personalia

Vår utmerkete fjernskrivertekniker Kristian Jensen døde den 1. april og ble bisatt i Østre krematorium den 7. april.

Kristian Jensen ble ansatt i vårt firma den 11.11. 1932 og var inntil han ble pensjonert den 31.12. 1959 beskjeftiget med tilsyn av de mange fjernskrivere i Oslo-avisene som er tilkopleet NTB's fjernskrivernet. Han hadde sin daglige gang i avisredaksjonene og blant pressens folk var han respektert og meget avholdt for sin dyktighet og sitt omgjengelige vesen. Til alle døgnets tider var han parat til å rykke ut når det oppstod en feil på en fjernskriver.

Som den hyggelige og alltid tjenestevillige mann Kristian Jensen var ble han satt stor pris på av alle som kom i berøring med ham. Vi lyser fred over hans minne.

F. W.

Tidligere hovedbokholder hos oss, H. G. Hansen, døde plutselig 8.4.64. Han ble 82 år gammel.

Vi i den gamle garde husker jo HGH meget godt.

Han var en sjelden god kollega å arbeide sammen med, alltid rettskaffen, snill, åpen i sinn og hjelpsom.

H. G. Hansen har avsluttet mange regnskaper hos oss og løst mange problemer i firmaet. Med sin skarpe hjerne var han flere ganger Norgesmester i sjakk.

Vi tenker med vemod tilbake på den tid vi arbeidet sammen med ham og lyser fred over hans minne.

J. I.

40-årsjubileum

Det dufter sigar i porten og der står mannen med sigaren, nøkkelknippet, slangen og kosten, vaktmester Alexander Johansen, som den 26.5.64 kunne feire 40-årsjubileum hos oss. Han begynte som elektrikerlærling i 1915, men dette varte bare et år. Så ristet han Oslostøvet av seg og dro til Amerika, Minnesota og Iowa, hvor han jobbet på forskjellige farmer som cowboy.

I 1923 kom han hjem og var å se på en av våre lastebiler, deretter en liten tur til sjøs og så på lastebilen igjen.

Johansen overtok stillingen som vaktmester etter sin far, som fra den tid Siemens flyttet inn i Rosenkrantzgt. 11 hadde innehatt stillingen.

Som vaktmester har han meget å stille med og passe på. Gården skal alltid være ren, fortauet renvasket eller is- og snefritt om vinteren. Å krabbe på taket må han for å se etter mulig lekkasje. Kon-

torene må være i orden. Håndverkere har vi her bestandig, og disse må han ha et øye med. Klager får han av og til — ofte unødige og bagatellmessige, så det er ikke til å undres over at han da må sette seg i respekt, men ellers er Johansen elskverdigheten selv.

De fleste kaller Johansen bare for «Alex». Alex er en påpasselig kar, og jeg kan trygt si at få skjøtter en vaktmesterjobb som han.

Post festum gratulerer vi ham med jubileet og ønsker ham alt godt i årene fremover!

J. I.

25-årsjubileum

Sverre Dahl begynte i mai 1939 sin virksomhet i Siemens i den daværende KV-avdeling. Den tellet dengang alt i alt bare 2—3 medarbeidere, og var begynnelsen til det som i dag er avdeling 60 og 90. Sv. Dahl har således vært med på utbygningen av denne sektor. Den første tiden var han teknisk-merkantil assistent på kontoret, var også ofte på kundebesøk, og han opparbeidet seg en sikker posisjon så vel i firmaet som blant våre kunder. Han interesserte seg tidlig spesielt for grammofonplater, og da repertoiret vokste og sektoren måtte få sin faste leder, var Sv. Dahl den selvskrevne kandidat. Han har nå i mange år vært grammofon-avdelingens sjef.

Avdelingssjef Dahl har ikke spart seg i arbeidet for å bringe avdelingen fremover, det har da også i høy grad lyktes. Omsetningen er femdoblet på mindre enn 10 år, og vårt renommé i bransjen er solid, spesielt innenfor det klassiske repetoir som har hatt Dahls spesielle bevåkenhet.

Vi ønsker tillykke med jubileet!

PK

25-årsjubileum

Den 19. juni i år feirer viseadministrerende direktør i Siemens Norge A/S, direktør Thorvald Selmer, sitt 25 års jubileum i firmaet.

Direktør Selmer, som nå er 50 år gammel, er født i Trondheim og er uteksaminert fra Norges tekniske høyskole, sterkstrømslinjen, i 1937. Etter en tid å ha vært ansatt ved ASEA i Sverige, begynte han altså sin løpebane i vårt firma i Trondheim for 25 år siden. Han ble utnevnt til direktør den 21. juli 1947 og overtok da etter undertegnede den daglige ledelse av vårt derværende firma.

Ved siden av sin stilling har direktør Selmer hatt mange tillitsverv. Han har bl. a. vært formann i Den Norske Ingeniørforening Trøndelag avdeling, medlem av styret i Trøndelag Industriforening og har også i atskillig tid vært lærer og sensor ved N.T.H. Trondheim-avdelingen har under direktør Selmers ledelse hatt en rik og sterk fremgang, og han må tilskrives en vesentlig del av æren for at vårt imponerende nybygg der oppe — Sluppen — er blitt en realitet.

Det er en kjent sak at det ikke alltid er liketil å få plukket ut en etterfølger til folk i ledende stilling. Årsakene hertil kan være mange: det kan være for få kandidater, og det kan være for mange, der kan innen de bestemmende instanser herske meningsforskjell om kvalifikasjonene, både de som kandidatene *har* og de som de *bør* ha. Det var en avgjørende fordel at slike problemer ikke forelå i dette tilfelle.

Mine medarbeidere og jeg ønsker ham tillykke med jubileet og fremfor alt all mulig fremgang når han en gang til neste år overtar sjefstillingen i vårt firma!

T. Dehli Jemtland.

25-årsjubileum

Harry Anker Olsen kunne den 19.5.1964 feire 25-årsjubileum i vårt firmas tjeneste.

Han har trådt sine «barnesko» i firmaet idet han begynte som volontør i 1939, og etter kort tid ble han overført til lønningskontoret hvor han arbeidet noen år. Etter krigen gikk han over til lisenskontoret, som også har ansvaret for oppgjøret med våre utenlandske leverandører. Som følge av omsetningens stigning fra år til annet har arbeidsmengden på lisenskontoret også vært i sterk stigning, men Harry Anker Olsen er en samvittighetsfull og energisk mann, som til dags dato har klart sitt arbeide på en fremragende måte.

Med sitt elskverdige vesen og sin samarbeidsvillige innstilling kommer han alltid godt ut av det med sine kolleger.

Vi ønsker ham hjertelig tillykke med jubileet!

OJ

Erik Nordberg kan den 20.6.1964 se tilbake på 25 års virksomhet i vårt firma. Han begynte som volontør, men ble snart overført til lønningskontoret og derfra etter noen år til spedisjonsavdelingen, hvor han fremdeles arbeider. Nordbergs spesielle arbeidsområde er leveringer fra S&H og de andre utenlandske leverandører unntatt SSW og SE. Dessuten har han det vesentlige av arbeidet med våre tollrefusjonssøknader.

Nordberg har alltid omfattet sitt arbeid med stor interesse, og på sitt spesielle felt, tollrefusjoner har han i årenes løp nedlagt et meget verdifullt arbeid.

Hans nærmeste kolleger og alle andre som kommer i kontakt med Nordberg vil sikkert gjerne slutte seg til oss når vi ønsker ham hjertelig tillykke med 25-årsjubileumet!

OJ

Ansettelse i tiden 2. januar–30. april 1964 i Oslo

Vi ønsker velkommen!

Navn	Ansatt	Stilling	Avdeling
Lars Borge	2.1.64	Ingeniør	10—20
Leif Slaatsveen	7.1.64	Assistent	Reklame
Barbara Nielsen	15.1.64	Kontordame	Innkjøp
Gunnar Johansen	16.1.64	Montør	Inst.
Erling Rørvik	20.1.64	Hjelparbeider	Inst.
Ragnar Jacobsen	12.2.64	Montør	Inst.
Else K. Andersen	17.2.64	Sentralborddame	Rgt. 11
Grethe Sandbæk	18.2.64	Kopieringsdame	Sandakervn.
Erik Kristiansen	2.3.64	Tekniker	40
Unni Jensen	2.3.64	Punchdame	Hullkort
Aksel G. Roksti	16.3.64	Praktikant	Stv.
Berit Dieserud	1.4.64	Punchdame	Hullkort
Einar Braathen	1.4.64	Bud	Meigt.
Gunnar Bredesen	1.4.64	Assistent	80
Richard Kirschner	1.4.64	Ingeniør	80
Arild Romundstad	1.4.64	Fakturaskriver	Fakt.
Torbjørn Johansen	1.4.64	Kontormann	80

Den skatten...

Av de land som er nevnt på vår grafiske fremstilling, har Tyskland og Sverige den høyeste skatten. Vi gir her et bilde av den totale skatteprosenten av bruttonasjonalproduktet i 1962, men lønnings-skatten i de forskjellige land kan avvike fra vår grafiske fremstilling. En arbeidstaker i Østerrike uten barn betaler f. eks. mer lønningsskatt enn en svenske i samme kategori. I Sverige er derimot lønningsskatten på høyere inntekter større enn f. eks. i Tyskland. Grunnen til at skattetrykket varierer i de forskjellige land avhenger av den politikk landet fører, om landet er et industriland eller landbruks-land, om det finnes råstoffer osv. Disse årsaker spiller den vesentligste rolle. Noe alle land har til felles er misnøyen over skatteordningen. Det forbauser oss derfor ikke at man selv i Sveits, hvor skatten er lavere enn i de fleste andre land, har opprettet en forening som har som mål å beskytte skatteyderne.

Så var det vår skotske venn som oppsøkte forretningen der han for en menneskealder siden hadde kjøpt sin nå kassable hatt og som kom inn av døren med et muntert smil og gikk bort til disken og sa:

— Ja, her har dere meg igjen.

På en fabrikk var det en arbeider som var meget religiøs, og en ung ingeniør hadde det med å erte ham.

— Tror du på alt som står i Bibelen, Andersen? sa han en dag.

— Ja, naturligvis.

— Du tror vel på historien om Babels tårn også da?

— Selvsagt gjør jeg det. Det fantes vel vanvittige ingeniører den gangen også.

Det er klart at hønene er dumme, for hvis de ikke hadde vært det, ville de ha verpet meget mer, nå når eggene er så dyre.

Og så var det forfatteren som var i teatret sammen med sin vakre kone. I pausen kom en venn bort til dem og så beundrende på fru.

— Din kone er fortryllende, sa han. Hennes kjole er jo som et fullkomment dikt.

— Den er meget mer, svarte forfatteren. Den er to hørespill, en komedie og syv noveller.

Den siste av det opprinnelige Hollywoods store magnater, Adolph Zukor, feiret sin 91. fødselsdag i Paramounts kantine forleden. Zukor kom til Amerika som 16-åring med 40 dollar i lommen, og har vært president for Paramount i 29 år.

— Jeg ser aldri tilbake, uttalte den gamle, men tenker bare på hva jeg kan gjøre i morgen som er bedre enn det jeg har gjort i dag.

Jeg er 38 år gammel, og hvis jeg nå ikke har lært hva som betyr noe her i livet, lærer jeg det aldri. Det finnes stjerner som arbeider for å kunne kjøpe hus, biler, smykker eller kostbart pelsverk eller for å kunne samle seg en formue. Jeg, derimot, er sigøynerske. Jeg elsker menneskene og ikke tingene.

Melina Mercouri.

God Sommer!

Sommer i Son.

Foto: Thorbjørn H. Johansen

Uten kildeangivelse er ettertrykk av avisens artikler forbudt.